

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 078 (5550) 24 aprel 2018-ci il. "Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan və Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlər müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın iqtisadi inkişaf nazirini qəbul edib

Səh 2

Maksim Oreşkin: "Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya idxalı yaxın bir neçə ildə bir neçə dəfə artacaq"

Bax → 4

Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya idxal həcmi yaxın bir neçə ildə bir neçə dəfə artacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Bakıda səfərdə olan Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Oreşkin yerli jurnalistlərə müsahibəsində səsləndirib. O deyib: "Ticari-iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək üçün Rusiya ilə Azərbaycanın böyük potensialı var. Bu potensialı reallaşdırmaq üçün biz hər bir istiqamətdə çox sıx çalışmalıyıq". M.Oreşkin qeyd edib ki, Azərbaycan əvvəlki səfərində...

Avropa Şurasında Azərbaycanın prezident seçkilərinin bir çox ölkələrə nümunə ola biləcəyi qeyd edildi

Bax → 5

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) yaz sessiyasının ilk günündə ənənəvi olaraq Büro və Daimi Komitənin hesabatı dinləndikdən sonra müzakirələr başlandı. Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Rafael Hüseynov əvvəlcə Avropa Şurasında son dövrlərdə müşahidə edilən bir sıra böhran məqamlarına diqqəti cəlb etdi. AZƏRTAC xəbər verir ki, deputat Rafael Hüseynov Avropa Şurasını demokratiya məktəbi və bütöv bir ailə adlandıraraq dedi: "Məktəb və ailə...

Müdafiə Nazirliyi: Cəbhəboyu zonada əməliyyat şəraiti qoşunlarımızın tam nəzarəti altındadır

Bax → 5

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi Ermənistanı baş verən siyasi proseslərlə əlaqədar bəyanat yayıb. Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a daxil olan bəyanatda bildirilir: "Ermənistanı hakimiyyəti sona çatmış qanlı və cinayətkar rejimin tərəfdarlarının qoşunların təmas xəttində vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədilə müxtəlif təxribatlara cəhd göstərəcəkləri istisna edilmir. Bununla əlaqədar bildiririk ki, bütün cəbhəboyu zonada əməliyyat şəraiti qoşunlarımızın...

Yeni kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov kollektivə təqdim edilib

4

Əli Həsənov: "ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycandakı vəziyyətə münasibəti həmişəki kimi yenə də tendensioz xarakter daşıyır"

4

ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı hesabatı qarəzli, ikili yanaşmanın təzahürüdür

8

Xocalı soyqırımının əsas səbəbkarı hakimiyyətdən qovuldu

9

Koşiuro Matsuura: "Əminəm ki, Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha böyük uğurlar qazanacaq"

4

Arzu Nağıyev: Serj Sarkisyan Dağlıq Qarabağda törətdiyi cinayətlərə görə mühakimə oluna bilər

6

12

Azərbaycan və Rusiya gömrük-sərhəd prosedurlarını sadələşdirəcək

14

Arif Hacıli dünən təriflədiyi İsa Qəmbəri bu gün söyləyir

16

Pol Poqba: "Mourinyo ilə problemim yoxdur"

24 aprel 2018-ci il

Azərbaycan və Rusiya arasında ikitərəfli münasibətlər müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın iqtisadi inkişaf nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 23-də Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Oreşkini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif sahələrdə, o cümlədən iqtisadi sahədə uğurla inkişaf etdiyi qeyd olundu.

Ötən il, eləcə də bu ilin ilk rübünün nəticələrinə əsasən ticarət dövriyyəsinin artmasını iqtisadi əlaqələrimizin genişlənməsinin yaxşı göstəricisi kimi dəyərləndirən Prezident İlham Əliyev bunun ümumilikdə ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafının yaxşı göstəricisi olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı ölkələrimizin birgə səmərəli fəaliyyəti nəticəsində iqtisadi əlaqələrin möhkəmləndiyini, eləcə də ayrı-ayrı müəssisələr arasında əməkdaşlığın gücləndiyini dedi. Prezident İlham Əliyev iqtisadi əlaqələrimizin bundan sonra da möhkəmlənəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Maksim Oreşkin bir daha prezident seçkilərində inamlı qələbəsi münasibətilə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin

təbriklərini dövlətimizin başçısına çatdırdı. O qeyd etdi ki, seçkilərin nəticələri Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasi və iqtisadi kursa xalq tərəfindən verilən möhkəm dəstəyin təzahürüdür və

Azərbaycanda hökm sürən sabitlik böyük önəm daşıyır. Rusiyalı qonaq qeyd etdi ki, hətta Bakıya son gelişindən keçən bir neçə ay ərzində iqtisadi əməkdaşlıq istiqamətində irəliləyiş doğru bir sıra ciddi

addımlar atılıb. Maksim Oreşkin azərbaycanlı həmkarları ilə birgə məhsuldar fəaliyyətin həyata keçirildiyini məmnunluqla vurğuladı.

Dövlətimizin başçısı təbriklərə görə minnətdarlığını bildirdi. Söh-

bət zamanı Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi, investisiya, kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezidentin mətbuat xidmətinin məlumatı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 21-də Artur Rasi-zadənin uzun illər dövlət qulluğunda yüksək vəzifələrdə səmərəli fəaliyyət göstərdiyini qeyd edərək onun ulu öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həm sovetlər dövründə, həm də müstəqillik illərində Azərbaycanın inkişafı yolunda əzmlə çalışdığını bildirdi. Qeyd olunub ki, Artur Rasi-zadə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə də müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi və ölkəmizin böyük uğurlar qazanması istiqamətində səylərini əsirgəməyib.

Artur Rasi-zadə fəaliyyətinə verdiyi yüksək qiymətə görə dövlətimizin başçısına minnətdarlığını bildirərək qeyd edib ki, xalqımızın ümummilli lideri

Heydər Əliyev kursunu uğurla davam etdirən İlham Əliyevin prezidentlik fəaliyyəti dövründə ölkəmiz sosial-iqtisadi sahənin bütün istiqamətlərində misli

görünməmiş nailiyyətlər əldə edib və beynəlxalq aləmdə böyük nüfuz qazanıb.

Prezident İlham Əliyev Artur Rasi-zadəyə Baş nazir vəzifəsində gördüyü işlərə görə təşəkkürünü bildirib.

Artur Rasi-zadə göstərilən qayğı və diqqətə görə dövlətimizin başçısına bir daha minnətdarlığını bildirib. O, Prezident İlham Əliyevə xalqımızın rifahı və firavanlığı naminə gələcək fəaliyyətinə də yeni-yeni uğurlar arzulayıb.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin yeni tərkibi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 aprel tarixli Sərəncamına əlavələr edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Mədəni irsin qorunması və bərpası sahəsində çalışan bir qrup mütəxəssisə fəxri adların verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Akademik Zərifə Əliyeva adına Milli Oftalmologiya Mərkəzinin əməkdaşlarına fəxri adların verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Mehdi Məmmədovun 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 3 aprel tarixli 1054-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Tibbi sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 3 aprel tarixli 1064-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasında bəzi sahibkarlıq fəaliyyəti növlərinə xüsusi razılıq (lisenziya) verilməsinin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 28 mart tarixli 310 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 13 fevral tarixli 363 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının Nümunəvi Əsasnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

İslami dəyərlərə dövlət tərəfindən diqqət artır

Müasir dünyanın nailiyyətlərindən danışarkən, qarşıya qoyulan tələbləri də unutmalıyıq. Qloballaşan dünyamızın nizamını tənzimləmək, onun baxışından yaşadığımız cəmiyyətə yeni baxış və düşüncələri əlavə etmək bir o qədər də asan deyil. Çünki mövcud çağırışlar daha dəqiq məntiqə, təfəkküfə əsaslanır.

Belə bir zamanda, Azərbaycan müasir dünyamızda görünən bir tərəfinə çevrilib desək, yanlışdır. Dünyanın elə bir ölkəsi yoxdur ki, Azərbaycan orada öz sözünü deməsin. İstər ictimai-siyasi baxışları, istər mədəni-sosial layihələri, istərsə də mötəbər tədbirlərin iştirakçısı olaraq. Dünyaya ismarıqları da bu sırada istisna deyildi. Şərqlə Qərbin ortaq dəyərlər modeli sayılan Azərbaycan tolerant, mehriban birgəyaşama mədəniyyəti baxımından artıq dünya üçün bir örnekdir. Bu və ya digər ümumbəşəri dəyərləri Azərbaycanın adına həkk edən, onun mövqeyini dünyaya bəyan edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi düşünülmüş və məqsədyönlü siyasətidir.

Ölkənin sosial-iqtisadi, mədəni tərəqqisi, sivil dünya birliyinə inteqrasiyası, xalqın maddi, mənəvi rifahının yaxşılaşması naminə həyata keçirilən tədbirlər, eləcə də Azərbaycan mədəniyyətinin geniş təbliği, sağlam mənəvi dəyərlərin qorunması, uşaq və gənclərin hərtərəfli biliklərə malik vətəndaş kimi yetişdirilməsi istiqamətində görülən işlər Azərbaycanın beynəlxalq arenada tanınmasına, xalqımız haqqında obyektiv ictimai rəyin formalaşmasına təkan verir.

Tarixi ənənələrin, müasir zamanda isə müvafiq qanunvericiliyin və məqsədyönlü dövlət siyasətinin göstəricisi olan tolerant mühit, multikultural dəyərlər insanların dinindən, irqindən asılı olmayaraq siyasi sabitliyi, əmin-amanlığı ilə seçilən ölkədə - Azərbaycanda firavan həyat sürməsinə əsas verir. Bu məkanda hər kəs mənsubiyyətindən, irqindən asılı olmayaraq azad nəfəs alır, sərbəst fəaliyyət göstərir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı ki-

mi, Azərbaycan çoxkonfessiyalı və çoxmillətli ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir: "Biz nümayiş etdiririk ki, yalnız bu yolla inkişaf etmək olar. Özünü təcrid, nifrət hissələrinin bəslənməsi və ya özünün digərlərindən üstün tutulması bumeranq effekti verəcək və nəticədə bu işlə məşğul olanların özlərinə xələl gətirəcək".

AZƏRBAYCANIN NÜMUNƏVİ TOLERANTLIQ, MULTİKULTURALİZM MODELİ, DİNLƏRARASI DIALOQ MƏDƏNİYYƏTİ QƏBUL EDİLİR VƏ ÖYRƏNİLİR

Azərbaycanı dünyaya olduğu kimi - tarixən müxtəlif xalqlar və dinlər arasında qarşılıqlı hörmətə və etimada əsaslanan səmimi dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin mövcud olduğu, yüksək tolerantlıq ənənələrinin formalaşdığı dünyəvi, çoxmillətli və çoxkonfessiyalı dövlət kimi təqdim edilir. Bu gün Azərbaycanda bütün dinlərin və etnik qrupların nümayəndələri birgə yaşayır və ölkəmizin uğurlu inkişafına töhfələrini verirlər. Bu gün Azərbaycan sözün əsl mənasında multikulturalizm mərkəzinə çevrilmiş məkandır.

Dövlət-xalq birliyinə əsaslanan müdrik siyasət sayəsində Azərbaycan yeni zəfərlər qazanır və global təşəbbüslərin mərkəzinə çevrilir. Son illər ölkəmizdə keçirilən Mədəniyyətlərarası Dialoq, Qlobal, Humanitar forumlar, Dünya Dini Liderlərinin Sammiti Bakını dünyanın humanitar mərkəzinə çevirir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum sərəncamları ilə ölkəmizdə 2016-cı ilin "Multikulturalizm ili", 2017-ci ilin isə "İslam Həmrəyliyi ili" elan edilməsi bəşəri dəyərlərə olan ali münasibətin daha bir təzahürü olaraq dəyərləndirildi. "İslam Həmrəyliyi ili" çərçivəsində İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi, 54 müsəlman ölkəsinin Azərbaycanda bir araya gəlməsi islam dünyasında böyük təntənə kimi

qəbul olundu. Ölkəmizə gələn hər bir kəs burada tolerantlıq mühitini, islami dəyərlərə dövlət tərəfindən böyük dəyər verildiyinin bir daha şahidinə çevrildilər. Bu gün dünya ictimaiyyəti Azərbaycanın nümunəvi tolerantlıq, multikulturalizm modelini, dinlərarası dialoq mədəniyyətini qəbul edir və öyrənir.

"MƏN ÇOX ŞADAM Kİ, SON İLLƏR ƏRZİNDƏ AZƏRBAYCANDA BİZİM DİNİ-MƏDƏNİ ABİDƏLƏRİMİZ QORUNUR, BƏRPA OLUNUR"

Bəli, bu gün Azərbaycan dünyəvi, müasir, dünyaya açıq olan dövlət olmaqla yanaşı, milli dəyərlərə, adət-ənənələrində böyük hörmətlə yanaşan bir ölkədir. Azərbaycanda dövlət xətti tarixi məscidlərimiz, dini abidələrimiz təmir və bərpa olunmuş, yenilər inşa edilmişdir. Dinlə bağlı sət qadağaların mövcud olduğu sovet dövrü Azərbaycanda cəmi 17 məscid fəaliyyət göstərdiyi halda, hazırda onların sayı 2000-i ötür. Əjdərbəy məscidi, Şamaxı Cümə məscidi, İmamzadə Tarixi-Dini Kompleksi və onlarla belə abidələr təmir və bərpadan sonra xalqın ixtiyarına verilmişdir. Eyni zamanda, ölkəmizin paytaxtında Cənubi Qafqazın ən möhtəşəm məbədi Heydəri məscidi inşa edilib. Bütün bunlar, dini ocaqlarda həyata keçirilən bərpa və yenidənqurma işləri, yeni dini ocaqların inşası dövlət başçısının xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə, mədəni və tarixi zənginliyinə verdiyi qiymətin gözəl nümunəsidir.

Bu günlərdə isə paytaxtımızda Hacı Cavad məscidinin yeni binasının açılışı Prezident İlham Əliyevin maddi-mədəniyyət abidələrimizə, müqəddəs ocaqlarımıza ayırdığı diqqətin daha bir nümunəsidir. Eyni vaxtda 500-dən çox insanın ibadət edə biləcəyi məscid gözəl memarlıq abidəsidir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin prezident seçkilərdən sonra iştirak etdiyi birinci tədbir məhz Hacı Cavad məscidinin yeni binasının açılışı oldu. Açılış mərasiminin

də çıxış edən Cənab Prezident bunu dövlət-din münasibətlərinin bariz nümunəsi, onun təzahürü olduğunu bildirdi. "Mən çox şadam ki, son illər ərzində Azərbaycanda bizim dini-mədəni abidələrimiz qorunur, bərpa olunur. Bu, bizim tariximizdir", - deyən Cənab Prezident dini dəyərlərin bizim milli mənəvi dəyərlərimizin tərkib hissəsi olduğunu bildirdi.

AZƏRBAYCANDA MULTİKULTURALİZM MƏKTƏBİ, TOLERANTLIQ YENİ MƏRHƏLƏDƏDİR

Dövlət tərəfindən multikulturalizmin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanın dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq daha geniş tanınması istiqamətində həyata keçirilən multikulturalizm siyasəti və bu istiqamətdə reallaşan tədbirlər dünya dövlətləri üçün nümunəyə çevrilib. Ölkəmizdə bütün millətlərin və dinlərin nümayəndələri tam qarşılıqlı anlaşma, milli həmrəylik şəraitində yaşaması üçün bütün şərait yaradılıb. Ölkəmizdə heç bir millət, milli və ya dini azlığın nümayəndəsinə onların dini mənsubiyyətlərinə görə başqalarından üstün olmaq kimi ideyaları aşılamaq yolverilməzdir. Azərbaycanda dövlətin dəstəyi hesabına məscidlərlə yanaşı sinaqoqlar, kilsələr tikilib və tikilməkdədir. Ölkəmizdə qədim zamanlardan müxtəlif dini etiqadların, o cümlədən, müsəlmanların, yəhudilərin və xristianların sülh və əmin-amanlıq şəraitində birgə yaşaması hər kəsə bəllidir. Son illər qloballaşan dünyamızda müxtəlif bölgələrdə dini radikalizm, terrorizm, dözümsüzlük və ksenofobiya kimi halların artdığı bir dövrdə Azərbaycan özünəməxsus tolerantlıq təcrübəsi ilə beynəlxalq ictimaiyyət üçün uğurlu bir model təşkil edir. Hər bir dinin nümayəndələri rahat yaşayır, milli bayramlarını qeyd edir, öz dilində təhsil almaq imkanına malikdirlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, bu gün dünyada nümunəvi tolerantlıq örneyi, sivilizasiyalararası və mədəniyyətlərarası dialoq məkanı kimi tanınan Azərbaycanda tarixən dinlər əmin-amanlıq, qarşılıqlı hörmət və etimad şəraitində fəaliyyət göstərmiş, fərqli mədəniyyətlərin təmsilçiləri olan ayrı-ayrı xalqlar və etnik icmalar ümumi Vətən sevgisi, azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında sarsılmaz birlik və həmrəylik nümayiş etdirmişlər.

Təbii ki, hər hansı bir cəmiyyətdə sosial tolerantlığın bərqərar olmasında və multikultural dəyərlərin tərəqqisində siyasi hakimiyyətin iradəsi əvəzsizdir. Azərbaycan dövlət başçısı daim ölkədə qədim multikultural dəyərlərin, tolerantlıq ənənələrinin təşviq edərək, radikallığı, ekstremizmi və dinlərarası nifrəti rədd edir. Azərbaycanda ölkə rəhbərliyi tərəfindən bütün dinlərin dinc və harmoniya şəraitində mövcud olduğu əlverişli mühit yaradılıb. Azərbaycan öz dini müxtəlifliyi ilə fəxr edir. Çünki Azərbaycan dünyanın ən qədim xristian dövlətlərindən birinin yerləşdiyi məkan olub və xristian icması əsrlər boyunca Azərbaycan tarixinin formalaşmasında iştirak edib. Xristian və müsəlman icmaları ilə yanaşı yaşayan təqribən 30 minlik yəhudi icması isə Azərbaycanda iki min ildən bəri yaşamaqdadır. İnkər olunmaz faktır bu gün Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında xristian, yəhudi etiqadlı vətəndaşlar yaxından iştirak edir, töhfələrini verirlər. Ölkəmizdə mövcud olan vəziyyət, reallıqlar dövlət siyasətinin məntiqi nəticəsidir. Azərbaycanda olan multikulturalizm məktəbi, tolerantlıq bu gün yeni mərhələdədir.

Görülən işlər bir daha təsdiqləyir ki, tarixi İpək Yolunda yerləşən Azərbaycan ayrı-ayrı millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşma və dialoq şəraitində yaşadığı diyardır və ölkəmizdə multikulturalizm alternativini olmayan həyat tərzinə çevrilib.

24 aprel 2018-ci il

Yeni kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov kollektivə təqdim edilib

Aprelin 23-də Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev yeni təyin olunmuş kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimovu nazirliyin kollektivinə təqdim edib. Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirləblər ki, Ramiz Mehdiyev nazir İnam Kərimovun keçdiyi həyat yolu barədə ətraflı məlumat verərək qeyri-neft sektorunun, xüsusilə də kənd təsərrüfatının ölkə iqtisadiyyatında əhəmiyyətli rol oynadığını, bu sahənin inkişafı ilə bağlı böyük potensial imkanların olduğunu diqqətə çatdırıb. Ölkə rəhbərliyi tərəfindən qarşıya qoyulan əsas hədəflərə nail olmaq üçün nazirliyin kollektivinə müvafiq məsləhət və tövsiyələrini verib.

Yeni təyin olunmuş kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov dövlətimizin başçısına ona göstərdiyi yüksək etimada görə təşəkkürünü bildirib, qarşıya qoyulan vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcəyini qeyd

edib. İnam Kərimov Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda bütün sahələrdə olduğu kimi, qeyri-neft sektorunun, xüsusilə kənd təsərrüfatının uğurla inkişaf etdirildiyini bildirib. Qeyd edək ki, İnam İmdad oğlu Kərimov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 aprel tarixli Sərəncamı ilə kənd təsərrüfatı naziri vəzifəsinə təyin edilib.

Koşiro Matsuura: "Əminəm ki, Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha böyük uğurlar qazanacaq"

Əminəm ki, Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə növbəti mərhələdə daha böyük uğurlar qazanacaq. Bu sözləri AZƏRTAC-ın Yaponiyadakı xüsusi müxbirinə müsahibəsində UNESCO-nun sabiq baş direktoru Koşiro Matsuura deyib.

Prezident İlham Əliyevi növbəti dəfə Azərbaycanın dövlət başçısı seçilməsi münasibətilə ürəkdən təbrik edən K.Matsuura bildirib ki, məhz görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu stratejiyanın Prezident İlham Əliyev tərəfindən bacarıqla, müasir inkişaf tendensiyaları nəzərə alınmaqla həyata keçirilməsi nəticəsində hazırda Azərbaycan sürətlə tərəqqi edərək regionun lider dövlətinə çevrilib.

Sabiq baş direktor deyib: "Mən şəxsən Azərbaycanı və Azərbaycan xalqını çox sevirem. Yaxşı bilirəm ki, Azərbaycan tarixi çox mürəkkəb və çətin mərhələlərdən keçib. Tarixboyu, xüsusən də Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsinin ilkin dövrlərində xalqınız çox böyük çətinliklərlə qarşılaşıb. Amma son 25 ilə nəzər salsaq görürük ki, Heydər Əliyevin başladığı və sonradan İlham Əliyevin davam etdirdiyi inkişaf yolunda ölkəniz böyük uğurlar qazanıb. Xalqla sıx vəhdətdə keçən bu illər ərzində onlar Azərbaycana böyük nailiyyətlər qazandırbılar. Güclü rəhbər və uğurla nəticələnən addımlar nəticəsində Azərbaycan qısa vaxtda bütün dünyada öz sözünü deyən ölkələrdən birinə çevrilib. Eyni zamanda, Azərbaycan zəngin təbii sərvətlərə sahib olduğu üçün çox güclü bir iqtisadiyyat qurmağa nail olub. Ölkəniz və xalqınız üçün həmişə faydalı addımlar atılıb. Prezident seçkilərindəki qələbəsi ilə əlaqədar dövlət başçısı İlham Əliyevi təbrik edən Koşiro Matsuura deyib: "Bilirəm ki, xalq tərəfindən böyük dəstəyə sahib olduğu üçün o, səsliyin 86 faizdən çoxunu toplayaraq qalib gəlib. Mən inanıram ki, bu dəstək həmişə belə davam edəcək və cənab İlham Əliyev buna layiqdir".

Ölkə rəhbərliyinin dərinə düşünülmiş siyasəti nəticəsində Azərbaycan iqtisadiyyatının sürətlə böyüdüyunü qeyd edən K.Matsuura bildirib ki, 2000-ci ildən bəri Azərbaycana etdiyi hər səfər zamanı ölkəmizin bütün sahələrdə inkişafının şahidi olub: "İlham Əliyev hakimiyyətə gəldikdən sonra bu inkişaf daha da sürətlənib və hazırda xalqınızın həyat səviyyəsi çox yüksəkdir. Prezident İlham Əliyev çox bacarıqlı, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı üçün düşünülmiş addımlar atan, xalqı üçün faydalı qərarlar qəbul edən bir dövlət başçısıdır. Əminəm ki, Azərbaycan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə növbəti mərhələdə daha böyük uğurlara imza atacaq".

Maksim Oreşkin: "Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya idxalı yaxın bir neçə ildə bir neçə dəfə artacaq"

Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya idxal həcmi yaxın bir neçə ildə bir neçə dəfə artacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri Bakıda səfərdə olan Rusiya Federasiyasının iqtisadi inkişaf naziri Maksim Oreşkin yerli jurnalistlərə müsahibəsində səsləndirib. O deyib: "Ticarət-iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək üçün Rusiya ilə Azərbaycanın böyük potensialı var. Bu potensialı reallaşdırmaq üçün biz hər bir istiqamətdə çox sıx çalışmalıyıq".

M.Oreşkin qeyd edib ki, Azərbaycana əvvəlki səfərində ticarət-iqtisadi əməkdaşlığa mane olan məsələlərin həlli ilə məşğul olacaq işçi qrupunun yaradılması barədə razılaşma əldə olunmuşdu. O deyib: "Ticarət həcminin, Rusiya məhsullarının Azərbaycana, Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya ixrac həcminin xeyli genişlənməsində təzahür edən yaxşı nəticələr var".

Rusiyalı nazirin sözlərinə görə, Azərbaycandan Rusiyaya məhsul idxalı 2018-ci ilin əvvəlindən 50 faiz artıb, halbuki digər MDB ölkələrindən idxal yalnız 6 faiz artır. Azərbaycan məhsullarının Rusiyaya idxal həcminin yaxın bir neçə ildə bir neçə dəfə artacağını proqnozlaşdıran nazir deyib: "Bunun üçün potensial var. Biz qarşılıqlı ticarət-iqtisadi fəaliyyətin sadələşdirilməsi, Azərbaycanın tranzit potensialından, habelə texnologiyalardan birgə istifadə olunması, Azərbaycan Respublikasının ərazisində birgə istehsalın yaradılması məsələləri istiqamətində də planlı şəkildə hərəkət etməyə hazırlaşırıq". Nazir məlumat verib ki, Rusiya-Azərbaycan sərhədindəki Samur çayı üzərindən körpünün tikintisi 2019-cu ilin birinci rübündə başa çatacaq.

Əli Həsənov: "ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycandakı vəziyyətə münasibəti həmişəki kimi yenə də tendensioz xarakter daşıyır"

Azərbaycan Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov AZƏRTAC-a açıqlamasında ABŞ Dövlət Departamentinin 2017-ci ildə dünya ölkələrində insan haqlarının durumuna dair illik hesabatında Azərbaycanla bağlı əks olunmuş iddialara münasibət bildirib.

Əli Həsənovun sözlərinə görə, hesabat göstərir ki, Dövlət Departamentinin Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında baş verən hadisələrə münasibəti həmişə olduğu kimi, yenə də tendensioz xarakter daşıyır. Hesabatın hazırlanma metodologiyası hər bir məsələyə dair konkret bir, bəzi hallarda isə bir neçə faktın konstataşması, onların müəyyən siyasi dairələrin maraqlarına uyğun, qərəzli şəkildə təsviri, müvafiq nəticənin hasil edilməsi və bütün sahə üzrə ümumiləşdirilməsi prinsipi üzərində qurulub. Belə yanaşma, habelə mənbələrin göstərilməməsi, bir qayda olaraq "ekspertlər", "fəallar", "QHT təmsilçiləri" və bu kimi müəmmalı "mənbələrə" "istinad edilməsi" hesabatın obyektivliyini və şəffaflığını ciddi şübhə altına alır.

Əli Həsənov qeyd edib ki, 2013-cü il prezident seçkiləri də daxil olmaqla Azərbaycanda keçirilən bütün seçkilər beynəlxalq standartlara və Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun, demokratik, ədalətli və şəffaf olub, xalqın iradəsinə əks etdirib. Bu fakt çoxsaylı xarici və beynəlxalq müşahidəçi qrupların açıqlamalarında və hesabatlarında da öz əksini tapıb.

Azərbaycan demokratik dövlətdir, Konstitusiyaya normalarına uyğun olaraq ölkədə qanunverici, icra və məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil fəaliyyəti təmin olunub. Buna görə də hansısa şübhəli "faktlar" əsasında hakimiyyət qanadlarının, ayrı-ayrı dövlət orqanlarının nüfuzunu aşağılayan qərəzli iddiaları qəbul etmərik və onları ciddi əsas olmayan subyektiv mülahizə kimi qiymətləndiririk.

Azərbaycanda söz və məlumat, sərbəst toplaşmaq azadlığı, fikir plüralizmi də daxil olmaqla bütün demokratik normalar təmin olunub. Ölkədə yüzlərlə kütləvi informasiya vasitəsi, çoxsaylı jurnalist ordusu tam sərbəst fəaliyyət göstərir. Sosial şəbəkələrdə istifadəçilərin sayı 3 milyona yaxınlaşır, ölkə əhalisinin 80 faizi internet istifadəçisidir. Bu gün Azərbaycanda 3 mindən çox QHT fəaliyyət göstərir və öz təşəbbüsləri, praktiki addımları ilə cəmiyyət həyatının bütün sahələrinin inkişafına əməli töhfələr verirlər. Odur ki, hesabatda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyətinin "məhdudlaşdırılması" barədə iddialar yalnız təəssüf doğurur.

2018-ci il aprelin 11-də keçirilmiş prezident seçkiləri Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında seçki mədəniyyətinin qənaətbəxş səviyyədə olduğunu təsdiq etməklə yanaşı, həm də partiyaların siyasi proseslərdə iştirak səviyyəsini əyani şəkildə göstərdi. Avropa və Amerikada olduğu kimi, Azərbaycanda da marginalaşmış siyasi qruplar cəmiyyət tərəfindən inkar edilir, öz ambisiyalarını reallaşdırmaq imkanlarını getdikcə itirirlər. Bu, Azərbaycanda siyasi sistemin çatışmazlığı deyil, əksinə, cəmiyyət həyatında təhlükəsizliyi, sabitliyi, tolerantlığı təmin edən mühüm üstünlükdür. Təəssüf ki, Dövlət Departamentinin hesabatında bu kimi məsələlər də tərs-mütənasib təsvir olunur və arzuolunmaz nəticələr hasil edilir.

O ki qaldı, hesabatda "siyasi məhbəslər", "təzyiqlər", "həbslər" və digər bu kimi iddialara, hesab edirik ki, Qərb ölkələrində bu cür faktlar daha çoxdur. Həmin faktlar Dövlət Departamenti tərəfindən eyni metodologiya əsasında şərh olunarsa, hansı nəticələrin ortaya çıxacağını təsəvvür edə bilərik...

Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib

Aprelin 23-də Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, komitə sədri Ziyad Səmədzadə gündəlikdəki məsələlər barədə məlumat verib.

İclasda "Müflisləşmə və iflas haqqında" qanuna dəyişikliklər müzakirə olunub. Müzakirə olunan dəyişikliklərə əsasən, dəyəri borclunun aktivlərinin beş faiz və daha çox hissəsini təşkil edən aktivlərin satılması əmlak inzibatçısı tərəfindən hazırlanan və bu qanunun 48-ci maddəsinin 5-ci hissəsində müəyyən edilmiş qaydada kreditör-

ların yığılacağına təsdiq edilən satış planına uyğun olaraq açıq hərrac yolu ilə və bu qanunun 26-cı maddəsində müəyyən edilmiş hallar olduqda digər üsullarla həyata keçirilir. Dəyəri borclunun aktivlərinin beş faizindən az hissəsini təşkil edən aktivlərinin satılması əmlak inzibatçısı tərəfindən bu qanunun tələbləri nəzərə alınmaqla kreditörün yığılmasının razılığı olmadan həyata keçirilə və ya satış planına daxil edilməsi təklif edilə bilər. Qeyd edək ki, hazırda mövcud olan qanunvericilikdə faiz qeyd olunmayıb, ümumilikdə borclunun əsas vəsaitlərinin satılması kimi qeyd edilib. Həmçinin qanun layihəsi sağlamlaşdırma haqqında məhkəməyə verilən ərizənin məzmununa dair tələbləri və ərizəyə əlavə olunan sənədlərin dairəsini müəyyən edir, o cümlədən borclunun sağlamlaşdırılmasının sağlamlaşdırma planı əsasında həyata keçirilməsini və bu planın tərtibi, hazırlanması, təsdiqi və sağlamlaşdırma prosesinə başlanılmasının yaratdığı hüquqi nəticələri təsbit edir. Sonra gündəliyə daxil olan digər məsələlər müzakirə edilir. Deputatlar gündəlikdəki məsələlər barədə fikir və təkliflərini səsləndirirlər.

Yeni nazir kollektivə təqdim edilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 21 aprel 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri vəzifəsinə təyin edilmiş Sahil Rafiq oğlu Babayev nazirliyin kollektivinə təqdim edilib. Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, yeni naziri təqdim edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının rəhbəri, akademik

Ramiz Mehdiyev Sahil Babayevin keçdiyi həyat yolu və iş təcrübəsi barədə məlumat verib.

R.Mehdiyev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sosial sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı nəticəsində əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, sosial cəhətdən həssas əhali qruplarına dövlət qayğısının artırılması sahəsində mühüm addımların atıldığını qeyd edib. O, əmək resurslarının səmərəli məşğulluğunun təminatının, aktiv məşğulluq proqramlarının genişləndirilməsinin, əmək bazarının tənzimlənməsinin ölkədə aparılan sosial-iqtisadi siyasətin əsas prioritetlərindən olduğunu diqqətə çatdırıb. R.Mehdiyev dövlət başçısı tərəfindən əmək və sosial müdafiə sahəsində qarşıya qoyulan vəzifələrin, verilən tapşırıqların icrası ilə bağlı nazirliyin kollektivinə müvafiq məsləhət və tövsiyələrini verib.

Sahil Babayev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən ona göstərilən yüksək etimada görə minnətdarlığını bildirib. O, dövlət başçısının əmək və sosial müdafiə sahəsi ilə bağlı müəyyən etdiyi vəzifələrin layiqli şəkildə icrasının təmin ediləcəyini, nazirliyin fəaliyyətinin bütün istiqamətlərində şəffaflığın tam təmin ediləcəyini, ən mütərəqqi beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq normativ hüquqi bazanın və inzibati icraatın təkmilləşdiriləcəyini və fəaliyyət zamanı sistemli yanaşma və sosial ədalət prinsiplərinin rəhbər tutulacağını qeyd edib.

Musa Qasımlı: Erməni xalqı onu fəlakətə sürükləyən terrorçudan canını qurtardı

Erməni xalqı onu fəlakətə sürükləyən terrorçudan canını qurtardı. Bundan əvvəl prezident, sonradan isə baş nazir olmuş və xalqın kütləvi etirazları qarşısında məcbur qalıb istefa vermiş Serj Sarkisyan erməni xalqına fəlakətlər gətirmiş bir şəxsdir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında AMEA-nın Qafqazşünaslıq İnstitutunun direktoru, Milli Məclisin deputatı Musa Qasımlı deyib.

Musa Qasımlı bildirib ki, neçə illərdir erməni xalqı "Qarabağ planı" deyilən bir xuntanın ölkəni idarə etməsindən əziyyət çəkir. Bu şəxs uşaq qatili idi və prezidentliyi müddətində erməni xalqına yaxşı heç bir şey vermədi. Ermənistan boşaldı, aclığa düşər oldu və bu, Ermənistanı dalana dirədi. Ona görə də xalq ayağa qalxaraq bu şəxsi qovdu. Nə üçün qovdu? Xalq aydın şəkildə gördü ki, Serj Sarkisyan prezident olduğu müddətdə erməni xalqına heç bir şey verməyib, təbii ki, baş nazir olaraq da heç bir şey verməyəcək. Ermənistanda normal bir hakimiyyət qurulmayınca, Azərbaycan ərazilərinin işğalına son qoyulmayınca vəziyyət heç zaman düzəlməyəcək. Çünki Ermənistanın xilasını Azərbaycanla əməkdaşlıqdan keçir. Azərbaycanla əməkdaşlıq etmək üçün Ermənistan mütləq işğal etdiyi Dağlıq Qarabağ regionunu və ətraf rayonları geri qaytarmalıdır. Başqa hər hansı bir variantda Azərbaycan heç zaman Ermənistanla barışa bilməz və barışmadığı müddətdə də Ermənistan bütün layihələrdən kənar qalacaq, təcrid vəziyyəti davam edəcək. Onun da bütün yükünü erməni xalqı çəkəcək. Erməni xalqı rəhbərlərinə deməlidir ki, biz nə üçün başqasının torpağını işğal altında saxlayırıq.

Musa Qasımlı qeyd edib ki, Serj Sarkisyanın hakimiyyətdən getməsi onun Xocalıda törətdiyi soyqırımına görə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmaq imkanlarını artırır. Beynəlxalq axtarışa verilərsə, onun Ermənistandan kənara çıxışı mümkün olmayacaq, onun qara günləri başlayacaq.

Müdafiə Nazirliyi: Cəbhəboyu zonada əməliyyat şəraiti qoşunlarımızın tam nəzarəti altındadır

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi Ermənistanda baş verən siyasi proseslərlə əlaqədar bəyanat yayıb. Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a daxil olan bəyanatda bildirilir: "Ermənistanda hakimiyyəti sona çatmış qanlı və cinayətkar rejimin tərəfdarlarının qoşunların təmas xəttində vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədilə müxtəlif təxribatlara cəhd göstərəcəkləri istisna edilmir.

Bununla əlaqədar bildiririk ki, bütün cəbhəboyu zonada əməliyyat şəraiti qoşunlarımızın tam nəzarəti altındadır, bölmələrimiz atəşkəs rejiminə ciddi riayət edir. Gərginliyin artmasının tərəfdarı deyilik və cəbhə xəttində Müdafiə Nazirliyi tərəfindən heç bir hərbi texnikanın cəmlənməsi həyata keçirilmir. Bəyan edirik ki, qoşunların təmas xəttində düşmənin vəziyyətin kəskinləşməsinə yönələn istənilən təxribatın qarşısı dərhal, qətiyyətlə və sərt şəkildə alınacaq".

Avropa Şurasında Azərbaycandakı prezident seçkilərinin bir çox ölkələrə nümunə ola biləcəyi qeyd edildi

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) yaz sessiyasının ilk günündə ənənəvi olaraq Büro və Daimi Komitənin hesabatı dinlənilmədən sonra müzakirələr başlandı. Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Rafael Hüseynov əvvəlcə Avropa Şurasında son dövrlərdə müşahidə edilən bir sıra böhran məqamlarına diqqət cəlb etdi.

AZƏRTAC xəbər verir ki, deputat Rafael Hüseynov Avropa Şurasını demokratiya məktəbi və bütöv bir ailə adlandıraraq dedi: "Məktəb və ailə isə sabit dəyərlər, axsamadan dəqiq işləyən prinsiplər deməkdir. Lakin növbəti inkişaf hesabatını son dövrlərdə Parlament Assambleyasında müşahidə edilən böhran əlamətləri müstəvisində nəzərdən keçirəndə, ilk növbədə, məhz iş prinsiplərimiz və zədələnən dəyərlər haqda düşünməyə ehtiyac yaranır. Assambleya üzvlərindən maliyyə hesabatları tələb edilərsə, korrupsiya, lobbiçilik ehtimalları ilə araşdırmalar aparılırsa, ayrı-ayrı deputat qruplarının və insan haqları komissarının müəyyən ölkələrin və siyasi dairələrin maraqlarına xidmət etməsi barədə təhlillər və sənədlər ictimailəşdirilsə, ikili standartların təşkilatımızda ayaq tutub yeridiyini, az qala normaya çevrildiyini gizlətmək artıq mümkün deyilsə, demək, çox ciddi narahatlığa əsaslar var".

Rafael Hüseynov bildirib ki, təxminən hər sessiyada hansısa üzv ölkədə seçkilər keçirilir və o prosesləri biz də müşahidə edirik, hesabatlar hazırlayırıq: "ATƏT Parlament Assambleyası, Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları bürosu (DTİHB), AŞPA - bunların hər birinin öz yeri var. Biz burada böyük tərkib müəyyənləşdirərək seçkiləri müşahidə etməyə göndəririk, lakin təəssüflər ki, əvvəlki dövrlərdən fərqli olaraq son illərdə yetərincə qənaətbəxş olmayan təcrübə yaranıb. Faktik olaraq, seçkilərin qiymətləndirilməsi ilə bağlı son sənədi hazırlamaq ixtiyarı DTİHB-yə verilib. Niyə biz öz müstəqilliyimizi, sözümlərimizi mötəbərliyini başqa quruma etibar edirik? Axı bu, təşkilatımızın nüfuzu məsələsidir. Kimsə etiraz edə bilər ki, guya həmin yekun hesabatlar ümumi rəy əsasında hazırlanır. Bəli, əslində belə olmalıdır da gerçəklikdə vəziyyət o cür deyil. Hamı bilir ki, DTİHB-ni hansı qurum idarə edir, onun düyməsi Avropadan çox kənarlardadır. Niyə Avropa Şurası illərlə qazandığı hörmət və etibarı belə asanlıqla təhvil verir? Nəticədə, seçkiləri müşahidə edən Avropa Şurası təmsilçiləri gördüklərinə əsasən müsahibə verərək obyektiv olaraq müsbət dəyərləndirmələri dilə gətirirlərsə, qəfildən sanki hazır şəkildə ortaya çıxan yekun hesabat onların fikri ilə kəskin ziddiyyət təşkil edir. Başlanır şübhələr, müxtəlif ehtimallar yaranmağa. Zənnimcə, bu praktikaya son qoyulmalı, AŞPA müşahidə missiyası bundan sonra elə lap əvvəllərdə olduğu kimi hesabatlarını müstəqil olaraq imzalamalı və bəyan etməlidir. Qoy digər beynəlxalq qurumlar da öz hesabatlarını elan etsinlər və kimin daha ədalətli, düzgün mövqedə olduğu da əyani şəkildə görünsün. Biz bunun nümunəsini, ikili standartlarla yanaşmanın əyani ifadəsini elə hazırkı hesabat dövründə bir daha müşahidə etdik".

Deputat Azərbaycanda bu ilin aprel ayında keçirilmiş prezident seçkilərinə toxunaraq, seçkiləri müşahidə etdiyini bildirib. Qeyd edib ki, prezident seçkiləri yüksək səviyyədə təşkil olunub, çox şəffaf və demokratik keçirilib. Avropa Şurasının müşahidə missiyası tərkibində bir sıra digər üzv ölkələrdə də seçkiləri müşahidə etdiyini bildirdən millət vəkili müqayisə edilərsə, Azərbaycanda seçki sisteminin bu baxımdan nə qədər irəli getdiyini, inkişafa nail olduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, müxtəlif ölkələrdən olan müşahidəçilər də Azərbaycandakı seçkiöncəsi vəziyyət və səsvərmənin gedişi ilə bağlı pozitiv fikirlərini mətbuata açıqlamalarında və rəsmi hesabatlarında əks etdiriblər. Lakin DTİHB-nin təqdim etdiyi ilk rəy qəribədir ki, sözbəsöz radikal müxalifətin seçkidən qabaq dövrüyyəyə buraxdığı böhtan səciyyəli yazılarla üst-üstə düşüb: "Bu nədir, əlaqəli şəkildə işləmək, ya eyni mərkəzdən idarə olunmaq? Belə qərəzli yanaşmalar istər-istəməz eyni sənəd altında imzasını qoymağa məcbur olan Avropa Şurasının nüfuzuna xələl gətirir. Odur ki, biz Avropa Şurası seçkiləri müşahidə missiyalarının hansı qurumlarlasa birgə hesabat imzalamaq təcrübəsindən ləngimədən və mütləq imtina etməliyik. Arzu edərdim ki, biz inkişafımıza mane olan təməüllərdən bacardıqca daha tez azad olaq və növbəti inkişaf hesabatlarımızda uğurlarımızdan daha üreklə bəhs etmək imkanı qazanaq.

Çıxışının sonunda Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvü Avropa Şurasında xüsusi təhqiqat komissiyasının təşkilatda müşahidə edilmiş korrupsiya faktları ilə bağlı hesabatına münasibət bildirərək onun qeyri-obyektiv, qərəzli olduğunu bildirib və Assambleyanı belə həssas məsələlərdə daha diqqətli olmağa çağırıb.

"Avropa Şurasında korrupsiya məsələləri ilə bağlı hesabat gəlincə, əlbəttə, bu, çox narahatedicidir. Lakin daha narahatedici məqam bu hesabatın obyektiv olmaması, birtərəfli hazırlanmasıdır. Sanki əsas məqsəd problemin özü deyil, bir qrup deputatı və konkret ölkələri vurmaqdır. Digər tərəfdən, belə həssas siyasi hesabatlarda mütləq məsələnin hüquqi tərəflərinə ciddi diqqət edilməlidir. Gərək yazılan hər sözün arxasında tam sübut olunmuş məlumatlar, sənədlər dayansın", -deyə Rafael Hüseynov diqqətə çatdırıb.

Şahla Ağalarova
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Strasburq

Serj Sarkisyan istefa verdi: "Mən səhv etdim"

Ermənistanın baş naziri Serj Sarkisyan vəzifəsindən istefa verdi. Bu barədə Trend Ermənistan mətbuatına istinadən məlumat verir. S.Sarkisyan Ermənistan xalqına müraciətində bildirib: "Nikol Paşinyan haqlı idi. Mən səhv etdim. Yaranmış vəziyyətdə bir neçə həll yolu var idi, lakin mən heç birinə getməyəcəyəm. Küçə hərəkəti mənim baş nazir vəzifəsində çalışmağıma qarşı idi. Mən sizin tələblərinizi yerinə yetirirəm".

Qeyd edək ki, etiraz aksiyasının rəhbəri, deputat Nikol Paşinyan bu gün azadlığa buraxılıb və axşam qələbə mitinqinin keçiriləcəyini elan edib. Xatırladaq ki, aprelin 13-dən Yerevanda sabiq prezident S.Sarkisyanın baş nazir seçilməsinə qarşı etiraz aksiyası keçirilir.

24 aprel 2018-ci il

Azərbaycanda milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına və tolerantlıq ənənələrinin möhkəmləndirilməsinə böyük önəm verilir

Aprelin 23-də Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə Şamaxıda "Dini icmalar və gənclər: dini radikalizmlə mübarizə və birgə fəaliyyətin təşkili" mövzusunda ikigünlük seminar-müşavirə işə başlayıb.

DQİDK-dan AZƏRTAC-a bildirilə ki, hüquq mühafizə orqanları, din xadimləri, dini icma sədrleri və ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi seminar-müşavirəni açan Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının birinci müavini Qasım Qasımov tədbirin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib. Q.Qasımov, həmçinin rayondakı dini durum və dini icmaların fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib.

Daha sonra çıxış edən DQİDK sədrinin birinci müavini Səyyad Salahlı bildirib ki, əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan dövlətin din si-

yasəti hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bunun nəticəsidir ki, ölkəmizdə tolerant və multikultural mühit formalaşmış və bu, bütün dünyada müasir və müərəqqi cəmiyyət modeli kimi qəbul olunur. S.Salahlı dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə ölkəmizdə milli-mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına və tolerantlıq ənənələrinin möhkəmləndirilməsinə böyük önəm verildiyini vurğulayıb.

DQİDK sədrinin birinci müavini qeyd edib ki, respublikamızda qəbul edilən qanunlar və normativ hüquqi

aktlar dini etiqad azadlığını təmin edir, eyni zamanda, dövlətlə dini qurumlar arasındakı münasibətləri qanun çərçivəsində tənzimləmək üçün hüquqi əsas yaradır. Dini radikalizmin fəsadlarından da danışan S.Salahlı dünyanın bir çox ölkələrinin dini ekstremizm və terrordan ciddi əziyyət çəkdiyini bildirib, Azərbaycanda dini radikalizmə qarşı ideoloji, iqtisadi və hüquqi mübarizə aparıldığını diqqətə çatdırıb. Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini gənclərin, ziyalıların və din xadimlərinin, bütövlükdə cəmiyyətin dini ekstremizmlə mübarizədə fəal olmalarının vacibliyini vurğulayıb.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) Şamaxı və Qobustan rayonları üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Mərhəmət Mustafayev dinə və dindarlara göstərdiyi qayğıya görə dövlətimizin başçısı İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib. Seminar-müşavirənin birinci günü iştirakçıları maraqlandıran sualların cavablandırılması ilə yekunlaşıb.

Elçin Mirzəbəyli: Ermənistanda hakimiyyətin Qarabağ üzərindən yürütdüyü siyasət iflasa uğrayıb

Ermenistanda baş verən hadisələr ölkənin siyasi həyatına hələ uzun müddət öz təsirini göstərəcək. Serj Sarkisyanın istefası ilə Ermənistan daxilindəki bütün ziddiyyətlərin aradan qalxdığını söyləmək doğru olmazdı. Çünki aksiyalarda kütləvilik təşkil edən amillərdən biri və bəlkə də birincisi Serj Sarkisyan başda olmaqla Qarabağ klanının ölkəni acınacaqlı duruma salması, insanların iqtisadi və sosial fəlakətlə qarşı-qarşıya qalması və bununla yanaşı, gələcəyə hər hansı bir ümidin olmaması ilə bağlı idi.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Elçin Mirzəbəyli bildirib. O qeyd edib ki, aksiyaların keçirildiyi dövrdə Sarkisyan və komandasının KİV-lərə ötürdüğü təxribat xarakterli məlumatlar, Qarabağ üzərindən manipulyasiyaların davam etdirilməsi, xarici düşmən faktoru müstəvisində həmrəyliyə çağırış elementləri heç bir effekt vermədi. Bütün bunlar sübut etdi ki, Ermənistanda hakimiyyətin Qarabağ üzərindən yürütdüyü və yürüdəcəyi siyasət iflasa uğrayıb, bundan sonra qeyd olunan istiqamətdə aparılan təbliğat cəmiyyət tərəfindən, ümumiyyətlə, qəbul olunmayacaq. Sarkisyanın hakimiyyətdən getməsi ilə işğalçı ölkəyə ənənəvi təsir imkanlarına malik olan xarici qüvvələrin imkanları məhdudlaşacaq, çünki Ermənistanda hələ də başqa dövlətin hərbi bazası var, Ermənistanın sərhədlərini xarici ölkənin hərbiçiləri qoruyurlar, işğalçı ölkənin enerji, nəqliyyat və digər həyati əhəmiyyətli sahələrinin idarəçiliyi xarici qüvvələrin əlindədir.

Ermənistanda hakimiyyətə gələn qüvvələrin, ilk növbədə, ölkənin sosial-iqtisadi fəlakətdən xilas olması üçün qismən də olsa yumşaq mövqe tutmaq məcburiyyətində qalacağını deyən müsahibimiz vurğulayıb ki, əks təqdirdə onları da Sarkisyanın aqibəti gözləyəcək, çünki Ermənistan tarixində ilk dəfədir ki, siyasi hakimiyyət kütləvi etiraz aksiyaları ilə istefaya məcbur edilib. Bu isə Ermənistan cəmiyyətində insanların siyasi hakimiyyətə təsir etmək, prosesləri istiqamətləndirmək gücünə malik olduqları barədə təsəvvürlər formalaşdırıb.

Elçin Mirzəbəyli hesab edir ki, bu təsəvvürləri qısa müddət ərzində alt-üst etmək, yaxud unudurmaq mümkün olmayacaq, eyforiya hələ bir müddət davam edəcək. "Ermənistanda Qarabağ klanının ciddi məğlubiyyətə düşər olması danışıqlar prosesinə birbaşa deyil, dolayısı ilə təsir göstərə bilər", - deyən siyasi ekspert bildirib ki, bütün hallarda Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsinin Ermənistandakı hakimiyyət dəyişikliyi ilə hər hansı bir formada əlaqələndirilməsinə qarşıdır. O qeyd edib ki, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsinə və xalqımıza qarşı soyqırımı həyata keçirən cinayətkarların ədalət məhkəməsi qarşısına çıxarılacağına qətiyyətlə şübhə etmir. Şübhəsiz ki, bu istiqamətdə hüquqi prosedurların həyata keçirilməsi bizim üzərimizə düşür. Ermənilər isə öz gələcəklərini düşünsələr, bir xalq olaraq bu bölgədə təhlükəsiz və rifah içində yaşamaq perspektivlərinin olduğunu qavrasalar, qəsb etdikləri torpaqlardan da, onları onillərlə məhrumiyət içərisində saxlayan cinayətkarlardan da imtina edərlər.

Sərhədçilər İrandan Azərbaycana külli miqdarda narkotik vasitə keçirən şəxsi saxlayıblar

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə tədbirlərini uğurla davam etdirirlər.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-

a bildirilə ki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin sərhəd nəzarətinin eməkdaşlarının sayıqlığı və vəzifə borclarının icrasına məsuliyyətlə yanaşması nəticəsində külli miqdarda narkotik vasitənin ölkə ərazisinə gətirilməsinin qarşısı alınıb. "Bile-suar" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində İran İslam Respublikasından rəsmi qaydada Azərbaycan Respublikasına gələn 1979-cu il təvəllüdü Azərbaycan Respublikası vətəndaşı Əzizov Gülmirzə Adil oğlu saxlanılıb. Şəxsi baxış zamanı onun üzərində 2500 qram tiryək, 500 qram heroin aşkarlanıb. Fakt üzrə əməliyyat və istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Arzu Nağıyev: Serj Sarkisyan Dağlıq Qarabağda törətdiyi cinayətlərə görə mühakimə oluna bilər

Kütləvi etirazlar nəticəsində istefa verməyə məcbur qalmış Serj Sarkisyanın bundan sonra Ermənistanda qalması yəqin ki, mümkün olmayacaq. Çünki o, Xocalıda, Dağlıq Qarabağda törətdiyi cinayətlərə, o cümlədən Ermənistan parlamentindəki terror aktına və 1 mart hadisələrinə görə həm beynəlxalq tribunaldakı, həm də ölkə məhkəmələrində mühakimə olunacaq.

Bu fikri AZƏRTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Arzu Nağıyev deyib. Ekspertin sözlərinə görə, Sarkisyan qarşı yönələn ittihamlar nəticəsində onun həbs olunması qaçınılmazdır.

Serj Sarkisyanın istefasından sonra Ermənistan parlamentinin buraxılması məsələsi də reallaşa bilər.

Bununla yanaşı, Sarkisyan tərəfindən təyin olunan hazırkı prezident Armen Sarkisyanın da dövlət başçısı kimi qalması məsələsinin müzakirə mövzusu olacağını deyən Arzu Nağıyev bildirib ki, bu gün Ermənistanın güc strukturlarındakı mafioz Qarabağ

klanının saxlanması Armen Sarkisyan Serj Sarkisyanla birgə hərəkət edib. Məhz bunun nəticəsidir ki, əhəlinin böyük hissəsi işsizdir və səfalet içində yaşayır. Ermənilərin böyük hissəsi müxtəlif xarici ölkələrdə miqrantdır. Serj Sarkisyanın apardığı siyasətin nəticəsidir ki, Ermənistan iqtisadiyyatı tam olaraq çöküb, ölkə mühüm beynəlxalq layihələrdən kənar qalıb. Serj Sarkisyan və komandası Ermənistan xalqını 20 ildir ki, Dağlıq Qarabağ kartı ilə girov saxlayırdı. Bunun nəticəsində Ermənistanın Azərbaycan və Türkiyə ilə heç bir siyasi və iqtisadi əlaqələri yoxdur. Hərbi xuntadan yaxasını qurtaran erməni xalqı artıq öz hakimiyyətini formalaşdırmaq imkanı qazandı.

Erməni deputatlar NATO PA-nın seminarını tərk ediblər

Ermenistan parlamentinin deputatları NATO PA-nın Batumida keçirilən "Rouz-Rout" seminarını tərk edərək Yerevana qayıdıblar. Azərbaycanın NATO PA-dakı nümayəndə heyətinin üzvü Mələhət İbrahimqızı AZƏRTAC-a bildirib ki, erməni deputatların seminarı tərk etməsinə Ermənistanda baş verən son hadisələr, xüsusən də baş nazir Serj Sarkisyanın istefası səbəb olub. Həmin deputatlar Serj Sarkisyanın partiyasını təmsil edirdilər.

"Ölkədəki gərgin vəziyyəti nəzərə alan Ermənistan rəhbərliyi deputatları təcili geri çağırıb. Bu, Ermənistanda vəziyyətin daha da ciddi olduğunu sübut edir", - deyər M.İbrahimqızı vurğulayıb.

Nümayəndə heyətimizin üzvü qeyd edib ki, NATO PA-nın 97-ci "Rouz-Ro-

ut" seminarının ikinci günü, yeni aprelin 24-də Cənubi Qafqazdakı vəziyyət, Gürcüstanda inteqrasiya prosesləri, eləcə də regiondakı təhlükəsizlik və mövcud problemlər diqqət mərkəzində olacaq.

Azərbaycan nümayəndə heyətinin üzvləri müzakirə olunan məsələlərə münasibət bildirecəklər.

Seminarla Azərbaycanı Milli Məclisin deputatları Mələhət İbrahimqızı və Kamran Bayramov təmsil edirlər.

Müasir dövrümüzdə ölkəmizin əldə etdiyi iqtisadi uğurlar siyasi sabitlik, dövlət proqramlarının, irimiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsi müxtəlif sahələrdə nailiyyətlərin əldə olunması ilə müşayiət olunur. Ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı sahəsində müəyyən olunmuş siyasət respublikamıza uğurlar gətirməklə yanaşı, onun dünya miqyasında imicini də yüksəldib.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi və iqtisadi kursunu uğurla davam etdirən, ideyalarını gerçəkləşdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin siyasətinin məntiqi nəticəsi olaraq ölkənin davamlı iqtisadi inkişafı təmin edilib, bölgələr arasında regional tarazlıq bərpa olunub, yerlərdə sosial-mədəni infrastruktur obyektləri yenidən qurulub, əmək tutumlu və rəqabət qabiliyyətli yeni istehsal, habelə, xidmət müəssisələri istifadəyə verilib. Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycan dünyanın idman arenasında özünə layiqli yer tutur və beynəlxalq yarışlara ev sahibliyi edir. Ümumilikdə son illərdə Azərbaycanda 300-dən çox beynəlxalq yarış keçirilib. Dünyanın idman ictimaiyyətinin diqqətini çəkən Azərbaycanda ən irimiqyaslı yarışlar yüksək səviyyədə təşkil olunur. Belə ki, ölkəmizdə yeniyetmə cüdoçuların Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatı, sərbəst və yunan-Roma güləşi üzrə 24-cü dünya çempionatı, görmə qüsurlu paralimpiyaçı cüdoçular arasında Avropa çempionatı, bədii gimnastika üzrə 25-ci Avropa çempionatı, qılıncoynatma üzrə gənclər və kadetlər arasında dünya çempionatı, gənclər arasında boks üzrə dünya çempionatı, boks üzrə dünya çempionatı və s. keçirilib. Bu yarışların Azərbaycanda keçirilməsi bir daha inkişaf etmiş bir dövlət olaraq, hər bir sahədə olduğu kimi, idmanda da ölkəmizə böyük imic qazandırır.

Dünya idmanının tarixində ilk dəfə keçirilən Avropa Oyunlarına ev sahibliyinin Bakıya həvalə edilməsi, böyük etimad Azərbaycana olan inamın nəticəsi idi. Azərbaycan bu oyunların standartlarını və səviyyəsini təmin edə bildi. Dünyanın 50 ölkəsinin 6 min idmançısının iştirak etdiyi I Avropa Oyunlarında Azərbaycan təmsilçilərinin 21 qızıl medalı qazanması və 21 dəfə Azərbaycan bayrağının yüksəldilməsi, Dövlət Himni ni səsləndirilməsi idmana olan qayğının nəticəsi idi. Dünyanın 17 gün ərzində izlədiyi bu elit oyunlarda xalqımızın tolerantlığı, sülhsevərliyi, qonaqpərvərliyi dünyaya nümayiş etdirildi.

“GÜCLÜ İQTİSADI İMKANLARIMIZ, BEYNƏLXALQ MÖVQELƏRİMİZİN GÜCLƏNDİRİLMƏSİ, BEYNƏLXALQ ALƏMDƏ AZƏRBAYCANIN ÇOX HÖRMƏTLİ ÖLKƏ KİMİ QƏBUL EDİLMƏSİ, ƏLBƏTTƏ Kİ, BİZİM ÜMUMİ UĞURLARIMIZA ŞƏRAİT YARADIR”

Daha sonra isə paytaxt Bakıda keçirilən yarım əsrdən artıq tarixi olan “Formula-1”

Paytaxtımız təşkilatçılıq qabiliyyətini bütün dünyaya göstərir

idman tarixində yeni maraqlı səhifə oldu. Bakı bütün iştirakçı və qonaqları, hər zaman olduğu kimi, növbəti tədbirdə də ev sahibi olaraq yüksək səviyyədə qarşılayaraq, yarış uğurla yekunlaşdırdı. 1950-ci ildən etibarən hər il keçirilən “Formula-1”-in möhtəşəmliyi üçün paytaxtımızda istənilən şərait yaradılmışdı. “Formula-1” dünyanın 190 ölkəsində 500 milyondan artıq azarkeş tərəfindən izlənilirdi. Bu da paytaxtımız ətrafında kifayət qədər məlumatın dünya ictimaiyyətinə çatdırılmış oldu. Ölkəmizə gələn “Formula-1” iştirakçıları və qonaqlar bir daha Azərbaycandakı fərqli milli-dini mənsubiyyəti olan icmaların, müxtəlif millətlərin nümayəndələrinin qarşılıqlı əməkdaşlıq və mehriban şəraitdə yaşadığını şahidi oldular. Azərbaycanın dünyaya nümunə olan çoxəsrlik tolerant, mehriban birgəyaxşama mədəniyyəti, multikultural mühiti ilə yaxından tanış ola bildilər.

Azərbaycanın 2017-ci ildə 4-cü İslam Həmrəyliyi Oyunlarına ev sahibliyi etməsi də ölkəmizin idman arenasında söz sahibi olmasına dəlilətdir. Dünya, islam aləmi üçün çox önəmli idman yarışmasının ölkəmizdə təşkilatçı dünyaya miqyasında nüfuzumuzun göstəricisidir. 57 ölkəni təmsil edən idmançıların qatıldığı Bakı-2017 IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının əsas şüarı “Həmrəylik bizim gücümüzdür” oldu. İslam aləminin bir parçası olan Azərbaycan bu oyunları da ən yüksək səviyyədə keçirdi. Azərbaycana gələn hər kəs ölkəmizdə hökm sürən əmin-amanlıq, sabitliyi bir daha gördülər. “Bəd-xahlara, anti-Azərbaycan, islamofob qüvvələrə ən yaxşı cavabımız bizim reallığımızdır”, - deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Azərbaycana gələn xarici qonaqların mütləq əksəriyyətinin ölkəmizdən ən xoş arzularla ayrıldıklarını bildirib: “Çünkü onlar qərəzsizdir, Azərbaycana xoş niyyətlə gəlirlər. Mən demişəm və bir daha demək istəyirəm ki, biz xoş niyyətlə ölkəmizə gələn bütün xa-

rici qonaqlara qucaq açırıq. Azərbaycan multikulturalizm diyarıdır. Azərbaycanda dini-milli zəmində heç bir ayrı-seçkilik yoxdur, heç vaxt olmayıb və olmayacaqdır. Biz bir çox ölkələr üçün nümunəyik, xüsusilə, indiki dövrdə. Bu gün hamımızın gözü qarşısında müsəlman qaçqınlara işgəncələr verilir. Bu, bizi hiddətləndirir. Onu da qeyd etməliyəm, Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, öz səsini ucaldır. Biz ədalətsizliyə dözmə bilmirik. Biz ədalətin, insanlığın tərəfdarıyıq”.

Oyunlar bir daha Azərbaycanın dünyada təbliği baxımından əhəmiyyətli rol oynadı. Bu gün Azərbaycan demək olar ki, bütün beynəlxalq yarışları qəbul etməyə hazırdır. Təbii ki, bu uğurların əsasında iqtisadi inkişafımız mühüm yer tutur. “Güclü iqtisadi imkanlarımız, beynəlxalq mövqelərimizin gücləndirilməsi, beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın çox hörmətli ölkə kimi qəbul edilməsi, əlbəttə ki, bizim ümumi uğurlarımıza şərait yaradır”, - deyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev idmanın cəmiyyətimizin ayrılmaz hissəsi olduğunu diqqətə çatdırıb.

BAKININ EV SAHİBLİYİ EDƏCƏYİ İDMAN YARIŞI MARAQLI VƏ ƏYLƏNCƏLİ OLACAQ

Artıq bir neçə gündən sonra paytaxt Bakı yarım əsrdən artıq tarixi olan “Formula-1” idman yarışını yenidən qəbul edəcək. Bakı bütün iştirakçıları və qonaqları, hər zaman olduğu kimi, növbəti tədbirdə də ev sahibi olaraq yüksək səviyyədə qarşılayaraq, yarış uğurla yekunlaşdıracaqdır. 1950-ci ildən etibarən hər il keçirilən “Formula-1”-in möhtəşəmliyi üçün

paytaxtımızda hər cür şərait yaradılıb. Dünyanın elit yarışmalarından olan “Formula-1” yarış zamanı qonaqlar bir daha YUNESKO-nun Ümumdünya İrsi Siyahısına daxil olan İçərişəhər Tarixi-Memarlıq Qoruğunu, şəhərin müasir göydələnlərini və s. görəəcək, ecazkarlığı seyr edəcəklər.

Yarışın keçiriləcəyi ərazilərdə bütün təhlükəsizlik tədbirləri görülməli və böyük bir ərazini əhatə edən kompleksdə yarışa nəzarət binası təşkil olunub. Beynəlxalq Avtomobil Federasiyasının ofisləri, “Formula 1” rəhbərliyinin ofisləri istifadəyə verilib.

Təbii ki, Bakının ev sahibliyi edəcəyi böyük idman yarışını maraqlı və əyləncəli olacaq. Ölkəmizə gələcək “Formula-1” iştirakçıları və qonaqlar bir daha Azərbaycandakı fərqli milli-dini mənsubiyyəti olan icmaların, müxtəlif millətlərin nümayəndələrinin qarşılıqlı əməkdaşlıq və mehriban şəraitdə yaşadığını şahidi olacaqlar. Azərbaycanın dünyaya nümunə olan çoxəsrlik tolerant, mehriban birgəyaxşama mədəniyyəti, multikultural mühiti ilə yaxından tanış ola biləcəklər.

İnanırıq ki, “Formula-1” bu günə qədər ölkəmizdə keçirilən beynəlxalq yarışlar kimi yaddaqalan olacaq. Görülən işlər, həyata keçirilən tədbirlər bu fikri təsdiqləyir. Azərbaycan bütün dünyaya nəyə qadir olduğunu bir daha nümayiş etdirəcək. Çünki möhtəşəm oyunları dünyaya təqdim etmək üçün məsuliyyət və həyəcan hissi bizləri tərk etmir. Gəldiyimiz yolun sonu hər zaman sevinclidir, fərəhdür, iftixardır ki, bu hissləri hər bir AZƏRBAYCANLI yaşayır. Azərbaycan tək Avropaya deyil, bütün dünyaya nəyə qadir olduğunu bir daha çox gözəl bir formada nümayiş etdirəcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Sarkisyanı kim devirdi: Qərb, yoxsa Putin?

MƏTLƏB

Metebalahov@mail.ru

Qərb bu dəfə Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə Ermənistanda "haqq-hesab" çəkməyə başlayıb. Rusiya üçün ən zərif və zəif yerdən "vururlar" Putini. Artıq Serj Sarkisyan istefa verdi və bu, o deməkdir ki, 20 ildən çoxdur ki, Ermənistanda hakimiyyəti qəsb edən "Qarabağ" klanı siyasi səhnədən silinib gedir. Bu, sözsüz belədir. Neçə on illiklərdir ki, işğal etdiyi Qarabağın "zəfəri" ilə erməni xalqını "ovundurub" dilənçi kökünə, "it-pişik" gününə salan cinayətkar Qarabağ klanı, bu dəfə yamanca "dalana dirənməmişdi". Özü də nəzərə alanda ki, Ermənistan MDB məkanında kaos və siyasi anarxiya üçün ən tez "hamilə qala bilən" zəif nöqtədir, onda bu dəfə Putin-Qərb şavaşının Yerevanda alovlanması təbii qarşılamaq lazımdır. Belə görünür ki, Qərb texnoloqları Kiyevdən sonra Yerevanı seçməklə, pragmatik yol seçiblər. Burada Rusiyanın hərbi və siyasi yumruğu işləsə də, digər tərəfdən erməni xislətindəki "güclü olana qucaq açmaq" xasiyyəti də qərbdəkilər üçün əlavə "kozurdur". Hələ üstəlik Ermənistanda alovlanan Rusiya nifrəti də Qərb analitiklərinin nəzərindən qaçmayıb...

Əvvəlcə Robert Köçəryan, daha sonra isə Serj Sarkisyanla düşmən ölkədə hakimiyyət ipini əlində saxlayan bu cinayətkar klan, bu gün artıq Ermənistan üçün arzu etmədikləri problemə çevrilib. Acından gərnəşən ermənilər, bu hərbi-cinayətkar xunta ilə vidalaşmağın yolunu axtarırlar. 10 gündən çoxdur ermənilər küçələrdə V.Putinin sadıq nökrəri olan S.Sarkisyanın istefasını tələb edirlər. Belinə çanta bağlayıb qabağa düşən Nikol Paşinyanın arxasınca yürüyərək, sarkisyanların siyasi zibilliyə atılmasına çalışırlar. Ermənistandakı Qarabağ klanının birbaşa V.Putinin sadıq nökrələri olduğunu, az qala dünyada hər kəs bilir.

Amma hakimiyyəti körpələr evindəki uşaqlar üçün kukla oyuncaq kimi dəyişən S.Sarkisyan, görünür özünü Baş nazir təyin etməklə, Qərb texnoloqlarının V.Putin üçün hazırladığı sürprizi nəzərə almayıb. Onu da yaddan çıxmamış qeyd edim ki, bir çoxlarının dediklərinin əksinə olaraq, hec cürə inandırıcı deyil ki, bu oyunu Kreml qursun. Rusiya dünya birliyində dalana dirəndiyi bir vaxtda özünü daxildə acınacaqlı vəziyyətə sala bilməz. Bu risk, kremləkilər üçün ağılsızlıq sayılır. Burası belədir. Amma hadisələr əməlli-başlı Kiyevdəki kimi nəzarətdən çıxsa, bax, o zaman rus əsgəri Yerevan küçələrinə "su çiləməyə" çıxmalı olacaq. Amma bunun özü də Rusiya üçün risklidir. Belə hal bu baş verəcəyi təqdirdə, o zaman Ermənistanda anti-Rusiya nifrəti daha da şiddətlənəcək.

20 ildən çoxdur ki, bu qruplaşma Ermənistanı zəlif günə qoyub və qəti şəkildə imkan vermirlər ki, hansısa pragmatik qüvvə ortaya çıxıb Ermənistanı siyasi və iqtisadi zibillikdən çıxartsın. Sözsüz ki, V.Putinin "dəmir əli" ilə güclənən S.Sarkisyan, daxildə istədiyi addımı atır və öz hakimiyyətini qorumaq üçün şahmat taxtasındaki istənilən gedişi oyuna sala bilirdi. Amma bu dəfə məsələ başqa cür alındı.

Üstəgəl dünən erməni hərbciləri də mitinqçilərin tərəfinə keçib. Bu, artıq Ermənistandakı siyasi anarxiyanın "çəkkic nöqtəsidir". Vəssəlam, bu kaos S.Sarkisyanın axırına çıxdı, həm də Rusiyanın Ermənistandakı varlığını da sual altına alır.

Düzdür, əvvəllər də Qərb Ermənistanda hakimiyyəti dəyişmə üçün bir neçə dəfə cəhd etmişdi. Sadəcə, o zaman həm siyasi situasiya belə yetişməmişdi, həm də V.Putin Ukraynada Yanukoviçin etdiyi səhvlərin Yerevanda təkrarlanmaması üçün addımlar atıb, situasiyanı nəzarətə götürə bilirdi. Amma bu dəfə vəziyyət tam başqadır. Bəs Sarkisyanın getməyi nəyi dəyişəcək?. Belə görünür ki, Qərb analitikləri Rusiyanın Qafqazdakı əsas "oyunçusunu", daha doğru desək, Qafqazda hər cür xoşagəlməz oyunlara alət etdiyi ölkəni nəzarətə keçirməklə, əslində Qafqazdan Rusiyaya sürpriz hazırlayırlar. Baş tutacaqmı?, yaşıyaq görək...

ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı hesabatı qərəzli, ikili yanaşmanın təzahürüdür

Aprelin 11-də keçirilən prezident seçkiləri bir daha təsdiq etdi ki, Azərbaycan demokratiya yolu ilə inamla irəliləyir. Ona görə də bu mühüm siyasi hadisə bütün parametrləri ilə müstəqil Azərbaycanın siyasi tarixinə demokratik və azad seçkilərdən biri kimi düşdü. Seçkinin nəticələri dünyanın nüfuzlu siyasi dairələri, o cümlədən populyar xarici KİV-lər tərəfindən də yüksək qiymətləndirildi. Bütün rəylərdə, informasiyalarda seçkilərin ədalətli və şəffaf keçirildiyi, ölkəmizin demokratik dəyərlər yolu ilə inkişaf etdiyi birmənalı şəkildə öz əksini tapdı.

Seçki günü seçici hüququna malik Azərbaycan vətəndaşları ölkə üzrə 125 seçki dairəsinin 5641 seçki məntəqəsində səs verdilər. Ümumilikdə seçicilərin 74,3 faizi səsvermədə iştirak etdi. Bu, çox yüksək göstərici olmaqla Azərbaycan seçicilərinin seçkilərə yüksək marağının və onların növbəti 7 ildə öz talelərinə olan çox dolğun münasibətinin göstəricisi idi. Seçkinin qalibi - Azərbaycan Respublikasının fəaliyyətdə olan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev oldu. O, seçicilərin 86 faizinin etimadını qazandı. Bu, o deməkdir ki, səsvermədə iştirak etmiş seçicilərin 3 milyon 397 min 664 nəfəri səsini Cənab İlham Əliyevə verib. Seçkilərdə şəffaflığı təmin etmək və səsvermənin nəticələrini operativ şəkildə dünyaya çatdırmaq üçün MSK Katibliyinin İnformasiya Mərkəzi çox səmərəli fəaliyyət göstərdi, gün ərzində səsvermənin gedişi barədə ictimaiyyətə 5 dəfə məlumat verdi. Eyni zamanda, Azərbaycanca 2008-ci ildən başlayaraq, tətbiq olunan və seçki məntəqələrindən kənarında internet vasitəsilə səsvermə prosesini canlı izləmə imkanı verən veb-kameraların quraşdırılması təcrübəsi bu seçkilərdə də davam etdirildi. Beləliklə, respublikanın işğal olunmuş əraziləri istisna olmaqla bütün coğrafiyasını əhatə edən 20 faizədək seçki məntəqələrində quraşdırılmış veb-kameralar vasitəsilə səsvermə günü seçkiləri "online" izləmə imkanları təmin olundu. Veb-kameraların tətbiqi əvvəlki seçkilərdə olduğu kimi, bu dəfə də seçkilərin şəffaflığının təmin olunması işinə dəyərli töhfə verdi.

Seçkiləri yerli və beynəlxalq müşahidəçilər də izlədilər. Bunun üçün MSK-da 58 min 175 nəfər yerli, 894 nəfər xarici müşahidəçi qeydə alınmışdı. Xarici müşahidəçilər 61 təşkilatı və 59 dövləti təmsil edirdilər. Xarici müşahidəçilər AŞ Parlament Assambleyası, MDB Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti, GUAM, ATƏT Parlament Assambleyası, TÜRK PA, Baltik Assambleyası, Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı, Avropa Mühafizəkarlar və İslahatçılar Qrupu, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyası, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyası, Asiya Parlament Assambleyası, Azadlıq və Demokratiya

Fondu və digər beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri idilər.

Seçkini müşahidə edən xarici müşahidəçilər öz rəylərində, açıqlamalarında səsvermənin şəffaf keçirildiyini və ölkəmizin demokratiya yolu ilə inkişaf etməsinin şahidi olduqlarını birmənalı şəkildə bəyan etdilər. Beynəlxalq müşahidəçilər keçirdikləri mətbuat konfranslarında yekdilliklə Azərbaycanın demokratiya yolu ilə uğurla irəlilədiyini diqqətə çatdırdılar. Beynəlxalq müşahidəçilər Azərbaycanın demokratik seçkilərin keçirilməsinə görə bir çox ölkələrə nümunə olduğunu birmənalı şəkildə qeyd etdilər.

Bir sözlə, uğurla başa çatan prezident seçkilərinin nəticələri bütün beynəlxalq siyasi dairələr tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. Bütövlükdə bu seçki Azərbaycanda demokratiyanın növbəti təntənəsi oldu. Xalqımız azad və ədalətli şəkildə öz seçimini edərək ölkəmizdə son 15 ildə həyata keçirilən uğurlu siyasi sənətin davamına səs verdi.

Çox təəssüflər olsun ki, hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də ikili standartlardan çıxış edən bəzi Qərb dövlətləri və institutları Azərbaycanda keçirilən seçkilərin demokratikliyinə kölgə salmağa cəhdlər göstərdilər. Elə ilk olaraq bu addımı Avropa təsisatları atdılar. ATƏT PA, DTİHB, AŞPA birbaşa qərəzli yanaşma tətbiq etdilər, açıq-aşkar seçkilərin nəticələrinə kölgə salmağa çalışdılar. Əlbəttə ki, Avropa təsisatlarının bu niyyəti baş tutmadı.

Amma okeanın o tayından ABŞ-in Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı yalnız və qərəzli hesabat yayması daha çox təəccüb doğurdu. Çünki seçki müddətində ABŞ-dan olan müşahidəçilər seçkilərin yüksək səviyyədə baş tutduğunu bildirdilər. Məhz, bu prizmadan yanaşdıqda aydınlaşır ki, ABŞ Dövlət Departamentinin seçkilərlə bağlı hesabatı qərəzlidir, qeyri-obyektivdir. Məsələyə münasibət bildirən Azərbaycan Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənovun sözlərinə görə, hesabat göstərir ki, Dövlət Departamentinin Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatında baş verən hadisələrə münasibəti həmişə olduğu kimi, yenə də tendensioz xarakter daşıyır. Hesabatın hazırlanma metodologiyası hər bir məsələyə dair konkret bir, bəzi hallarda isə bir neçə faktın konstataşması, onların müəyyən siyasi dairələrin maraqlarına uyğun, qərəzli şəkildə təsviri, müvafiq nəticənin hasil edilməsi və bütün sahə üzrə ümumiləşdirilməsi prinsipi üzərində qurulub. Belə yanaşma, habelə, mənbələrin göstərilməməsi, bir qayda olaraq "ekspertlər", "fəallar", "QHT təmsilçiləri" və

bu kimi müəmmal "mənbələrə" "istinad edilməsi" hesabatın obyektivliyini və şəffaflığını ciddi şübhə altına alır.

Əli Həsənov qeyd edib ki, 2013-cü il prezident seçkiləri də daxil olmaqla Azərbaycanda keçirilən bütün seçkilər beynəlxalq standartlara və Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun, demokratik, ədalətli və şəffaf olub, xalqın iradəsinə əks etdirib. Bu fakt çoxsaylı xarici və beynəlxalq müşahidəçi qrupların açıqlamalarında və hesabatlarında da öz əksini tapıb. Azərbaycan demokratik dövlətdir, Konstitusiyaya normalarına uyğun olaraq ölkədə qanunverici, icra və məhkəmə hakimiyyətinin müstəqil fəaliyyəti təmin olunub. Buna görə də hansısa şübhəli "faktlar" əsasında hakimiyyət qanadlarının, ayrı-ayrı dövlət orqanlarının nüfuzunu aşağılayan qərəzli iddiaları qəbul etmərik və onları ciddi əsas olmayan subyektiv mülahizə kimi qiymətləndiririk.

Azərbaycanda söz və məlumat, sərbəst toplaşmaq azadlığı, fikir plüralizmi də daxil olmaqla bütün demokratik normalar təmin olunub. Ölkədə yüzlərlə kütləvi informasiya vasitəsi, çoxsaylı jurnalist orduyu tam sərbəst fəaliyyət göstərir. Sosial şəbəkələrdə istifadəçilərin sayı 3 milyona yaxınlaşır, ölkə əhalisinin 80 faizi internet istifadəçisidir. Bu gün Azərbaycanda 3 mindən çox QHT fəaliyyət göstərir və öz təşəbbüsləri, praktiki addımları ilə cəmiyyət həyatının bütün sahələrinin inkişafına əməli töhfələr verirlər. Odur ki, hesabatda vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyətinin "məhdudlaşdırılması" barədə iddialar yalnız təəssüf doğurur.

2018-ci il aprelin 11-də keçirilmiş prezident seçkiləri Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında seçki mədəniyyətinin qənaətbəxş səviyyədə olduğunu təsdiq etməklə yanaşı, həm də partiya-ların siyasi proseslərdə iştirak səviyyəsini əyani şəkildə göstərdi. Avropa və Amerikada olduğu kimi, Azərbaycanda da marginallaşmış siyasi qruplar cəmiyyət tərəfindən inkar edilir, öz ambisiyalarını reallaşdırmaq imkanlarını getdikcə itirirlər. Bu, Azərbaycanda siyasi sistemin çatışmazlığı deyil, əksinə, cəmiyyət həyatında təhlükəsizliyi, sabitliyi, tolerantlığı təmin edən mühüm üstünlükdür. Təəssüf ki, Dövlət Departamentinin hesabatında bu kimi məsələlər də tərs-mütənəsb təsvir olunur və arzuolunmaz nəticələr hasil edilir. O ki qaldı, hesabatda "siyasi məhbəslər", "təzyiqlər", "həbslər" və digər bu kimi iddialara, hesab edirik ki, Qərb ölkələrində bu cür faktlar daha çoxdur. Həmin faktlar Dövlət Departamenti tərəfindən eyni metodologiya əsasında şərh olunarsa, hansı nəticələrin ortaya çıxacağını təsəvvür edə bilərik.

Beləliklə, aydın olur ki, ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycanda keçirilən seçkilərlə bağlı hesabatı qərəzli, ikili yanaşmanın təzahürüdür. Heç bir halda, bu cür hesabatlar Azərbaycan xalqının iradəsinə və seçkilərin nəticələrinə təsir edə bilməz.

"Səs" Analitik Qrupu

Xocalı soyqırımının əsas səbəbkarı hakimiyyətdən qovuldu

Qatil Serj Sarkisyan zəbt etdiyi baş nazir postundan istefa verdi

Ermənistanda vəziyyət getdikcə pisləşir. "Sputnik Ermənistan" xəbər verir ki, prezident Armen Sarkisyan ölkədəki vəziyyətin təhlükəli hal aldığına bəyan edib: "Ölkəmizdə baş verən proseslər təhlükəli həddə çatıb. Bu da qarşısının alınmaz nəticələrə gətirib çıxara bilər. Təəssüf ki, ötən gün əldə olunmuş razılaşmanın əksinə olaraq, danışıqlar pozuldu, halbuki, bu, vəziyyəti sakitləşdirə və gərginliyi azalda bilərdi".

Əldə olunan məlumata görə, ölkəni bürüyən ictimai narazılıqlar, kütləvi itaətsizlik artıq öz nəticəsini verib. Ermənistanın baş naziri Serj Sarkisyan vəzifəsindən istefa verib. Bu barədə "Səs" İnformasiya Agentliyi Ermənistan mətbuatına istinadən məlumat verir. İstefası barədə Ermənistan xalqına müraciət etməyi də unutmayan S.Sarkisyan bildirib ki, Nikol Paşinyan haqlı idi: "Mən səhv etdim. Yaranmış vəziyyətdə bir neçə həll yolu var idi, lakin mən heç birinə getməyəcəyəm. Küçə hərəkatı mənim baş nazir vəzifəsində çalışmağıma qarşı idi. Mən sizin tələblərinizi yerinə yetirirəm". Artıq etiraz aksiyasının rəhbəri, deputat Nikol Paşinyan azadlığa buraxılıb və axşam qələbə mitinqinin keçiriləcəyini elan edib.

Mübariz Əhmədovlu: "Sarkisyan dəhşətli dərəcədə həyasız adamdır"

"Bu, Azərbaycanın apardığı siyasətdir, Azərbaycanın yaratdığı Ermənistandır, şəxsən ölkə Prezidentinin apardığı siyasətin məntiqi nəticəsidir ki, Ermənistan acınacaqlı vəziyyətə düşməklə Serj Sarkisyan istefa verməyə məcbur oldu". Bunu SİA-ya açıqlamasında Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin direktoru, politoloq Mübariz Əhmədovlu deyib. Onun sözlərinə görə, Serj Sarkisyanın zərər qədər istefa vermək fikri yox idi: "Nə deyir desin ki, "ay sükanda olmayacam", bunlar yalan söhbətlərdir. O, konstitusiyasını dəyişib, Ermənistanı parlament respublikaya keçirəndə də niyyəti öz-özünü hakimiyyətdə saxlamaq idi. İkincisi, mən elə başa düşürəm və inanmıram Serj Sarkisyanın istefa verməsini. Ola bilər ki, Nikol Paşinyanla baş nazirin müavini Karapetyan arasında razılaşdırılmış ssenaridir. Ola bilər, bu yaxınlarda parlament seçkiləri elan olunsun, Karapetyan da baş nazir postuna təyin edilsin. Bu halda, hər şey dəqiq bilinəcək. Ermənistanda yaxın 3 ay ərzində parlament seçkiləri keçiriləcək və seçkilərdə partiyası qalib gəlsə, o, yəni baş nazir olacaq. Yəni Sarkisyan dəhşətli dərəcədə həyasız adamdır, o, ya ölməlidir, ya da başqa variant yoxdur ki, hakimiyyətdən uzaqda dursun. Ona görə də, mən Serj Sarkisyanın istefası ilə bağlı ciddi bir söz deməzdim və nə qismdə olsa, o, hakimiyyətə qayıdacaq. Mən sizə deyim ki, onun evinin içində də son hadisələr öz təsirini buraxıb. Evində də hədsiz gərgin vəziyyət yaranıb. Hətta bəlkə də

lap öləni də var. Yaxın ailə üzvlərindən kimse ölüb".

M. Əhmədovlunun sözlərinə görə, bütün hallarda vəziyyət Azərbaycanın xeyrinədir: "Erməni tarixində Sarkisyanın böyük yalançı, böyük gopçu olmayıb. O, Avropanın əksər siyasətçilərini pulla qidalandıraraq və hamısını anti-Azərbaycan üzrə kökləmişdi. Nə qazanırsa Azərbaycana qarşı xərcləyirdi. Azərbaycan da Serj Sarkisyanın vurduğu zərbələri neytrallaşdırmaq üçün çoxlu siyasi resurs, maliyyə resursu xərcləyirdi və nəhayət ki, Azərbaycanın yolu, Azərbaycanın apardığı siyasət qələbə çaldı".

Qeyd etmək lazımdır ki, Serj Sarkisyan və onun komandasının kriminal fəaliyyəti Cənubi Qafqaz bölgəsində daimi təsir gücünə malik olmaq istəyən qüvvələr tərəfindən hərtərəfli dəstəklənib.

Nəzərə almaq lazımdır ki, Sarkisyan hakimiyyətə qan tökməklə gəlmişdir. 2008-ci ilin 1 mart hadisələri - Ermənistanın "müstəqillik" əldə etdikdən sonra üzlədiyi çoxlu sayda itkilərlə müşayiət olunan ən qanlı hadisədir. Bu hadisə Köçəryan-Sarkisyan cütlüyünün birgə səyi nəticəsində 19 fevral 2008-ci ildə keçirilmiş prezident seçkilərinin nəticələri ilə razılaşmayan Ermənistan xalqının soyqırımı kimi dəyərləndirilə bilər. Sırr deyil ki, həmin hadisələr zamanı ermənilərin qanını axıdan şəxslər bu gün yüksək vəzifələr tutaraq "əzabkeş" ermənilərə zülm etməyə davam edirlər. Ən maraqlısı isə odur ki, bu gün Azərbaycan snayperlərindən ağızdolusu şikayət edən hazırkı Ermənistan rəhbərliyinin göstərişinə əsasən, həmin hadisələrdə bir çox ermənilər məhz erməni snayperin peşəkar fəaliyyəti nəticəsində qətlə yetiriləblər.

2003-2008-ci illərdəki ikinci prezidentlik dövründə Robert Köçəryan tərəfindən dövlət büdcəsində 3 milyard ABŞ dolları məbləğində vəsaitin mənimlənməklə tələ edilmiş faktı ölkədə böyük rezonans doğursa da, Serj Sarkisyanın bu günədək ölkəyə vurduğu ziyan ictimaiyyətdən gizlədilir. Sarkisyanın dövlət büdcəsinin tələncisi olduğunu sübut edən dəlillərdən biri də onun prezidentliyi dövründə Ermənistanın dövlət büdcəsinin 2,7 milyard ABŞ dolları olduğu halda xarici dövlət borcunun 4,5 milyard ABŞ dollarına, xarici kredit borcunun 158 milyon ABŞ dollarına yüksəlməsi, ölkəyə yatırılan xarici sermayələrin isə 184,4 milyon ABŞ dollarından 167,7 ABŞ dollarına enməsidir. Ermənistanın xarici borcunun onun dövlət büdcəsinin gəlir hissəsini üstələməsi ölkə iqtisadiyyatının real vəziyyətini əks etdirən əsas amillərdəndir. Sarkisyanın prezidentliyi dövründə Ermənistanda iqtisadi

artım 2,3%-ə qədər azalıb, işsizliyin səviyyəsi isə 35%-ə qədər yüksəlib. 2008-2014-cü illər ərzində Ermənistanı ümumilikdə 224 min 300 nəfər tərk edib. Milli park hesab olunan Sevan gölünün 180 ha torpaq sahəsi 25 il müddətinə Serj Sarkisyanın məxsus "Sevan işxanı" ("Sevan alabalığı") şirkətinin istifadəsinə verilib.

Ermənistan iqtisadi tənəzzüldən çıxma bilməyəcək

Ermənistanda təkcə son 4 il ərzində onlarla kənd məktəblərinin bağlanması faktı ölkənin təhsil nazirinin təhsil sisteminə ciddi problemlərin olmaması barədə dediklərini tamamilə inkar edir. Kəndlərdə orta məktəblərin bağlanması kütləvi hal almamasının əsas səbəbi isə ölkəni tərk edənlərin hesabına kəndlərin sürətlə boşalmasıdır. Bunun nəticəsində bəzi kəndlərdə məktəb yaşı çatan uşaqlar qonşu kənddəki məktəblərə getməyə məcbur olurlar. Problemin aradan qaldırılması üçün bəzi kəndlərin bələdiyyə rəhbərləri qonşu kənddə yaşayan bir neçə ailənin onların kəndinə köçmələri istiqamətində səylər göstərirlər. Demografik böhranın təhsil sistemində mənfi təsirini xarakterizə edən fakt kimi sovet dövründə 330 şagirdin təhsil aldığı Tavuş rayonunun Berekamavan kənd orta məktəbində 25 uşağın, həmin dövrdə 1200 şagirdin oxuduğu Movses kənd məktəbində isə 100-dən az uşağın qaldığını göstərmək olar.

Ermənistanda yaranmış gərginliyin iqtisadi aspektlərinə gəldikdə isə qeyd etmək lazımdır ki, ölkədə istehlak və ərzaq məhsullarının qiymətlərinin artması ilə yanaşı, erməni dramının dollara nisbətə dəyərinin aşağı düşməsi Ermənistan iqtisadiyyatında inflyasiyanın artmasına gətirib çıxaracaq. S.Sarkisyanın istefasından sonra Ermənistanda prezidentin də dəyişikliyi aktualdır. Yalnız bundan sonra ölkə siyasətində kardinal dəyişikliklər etmək, qonşu dövlətlərə qarşı iddialı və işğalçılıq siyasətinə son qoymaqla Ermənistanın gələcəyi haqqında düşünmək olar. Əks-təqdirdə, Ermənistanın dövlət kimi məhv olması prosesi sürətlənəcək. Hər halda, Nikol Paşinyanın hərəkatı buna doğru inkişaf edir.

R.NURƏDDİNOĞLU

Bəs sizlər kimlərin xumveybinlərisiniz?

RÖVŞƏN
rovsen.rasulov@mail.ru

Uzun müddətdir ki, Avropada özlərini "mübariz insanlar" kimi təqdim edən milli xainlər hələ də erməni lobbisinin xidmətində dayanaraq, canfəşanlıqla öz nöqəçiliklərini davam etdirirlər. Söz yox ki, Azərbaycanda keçirilmiş son seçkilər bunlara ciddi şəkildə zərbə vurub. Təbii ki, bu zərbə onlara hələ çox əziyyət verəcək. Çünki həmin zərbəni isə xainlərə xalqın iradəsi vurub. Digər tərəfdən, bu gün onları "qəhrəman" elan edən sosial şəbəkələrdəki bir sıra səhifələr, misal üçün "turan tv" və s. satqınlar toplumu xalqın bu seçimini guya ki, öz təbirlərinə "lağa" qoyurlar. Halbuki, bu seçmə barmaqarası baxanlar bilavasitə xalqı təhqir edirlər.

Yeri gəlmişkən, özlərindən əndrəbadi ifadələr düzüb-qoşan xainlər ATƏT DTİHB, ATƏT PA və AŞPA-nın bəlli "seçki rəyini" əllərində "bayraq" edib ona qarşı çıxanları "xumveybinlər" adlandıraraq. Əvvəla bu ifadənin haradan qaynaqlandığını dəyərli oxucularımızın diqqətinə çatdırmaq istərdim. "Xumveybin" Çində ötən əsrin 1966-67-ci illərində mədəni inqilab edən və qırmızı qvardiya adlandırılan tələbələrə deyilib. Lakin bu ifadənin Azərbaycan dövlətinin maraqlarına xidmət edən şəxslərə qarşı işlədilməsinin hansı mənə kəsb etməsini təhlil etməyə də zərurət qalmır. Baxın və görün ki, aşığın sözü qurtaranda necə "dalay-dalay" deyərmiş...

Heç 1917-də Lenin o qələti etməyib...

Məsələ heç "xumveybin" ifadəsində də deyil. Məsələ adları çəkilən təşkilatların bilavasitə Azərbaycan xalqının iradəsinə qarşı az qala təhqiramiz davranışlarına qarşı çıxış edən bir qrup Vətən, dövlət aşığının etiraz səslərini ucaltmasındadır. Azərbaycan dövlətinin dəvəti ilə gəl seçkini izlə və seçki prosesi zamanı hər şeyin demokratik qaydada getdiyini bəyan elə, rəyə gələndə dediklərini təkzib edib, tamamilə əks mövqə sərgilə! Bax, buna deyərler, ikili standart və riyakarlıq! Bu riyakarlığa qarşı çıxış edənləri müxtəlif adlarda guya ki, ələ salan xainlər toplumu özləri-özlərini ifşa edirlər. İndi guya bunlar bizləri, yeni Azərbaycan seçicisinin qararını müdafiə edənləri tənqid edirlər. Ancaq haraya qədər..? Oraya qədər ki, erməni lobbisinin bunlara xərclədiyi pullar bitəcək. Sonrasında isə tullanaçaqlar zibil qutusuna...

Əslində, "xumveybin" elə bunların özləridir ki, başıpozuq bolşeviklikdən başqa əllərindən heç bir iş gəlmir. Hətta elə bolşeviklik edirlər ki, heç 1917-ci ildə Lenin o qələti etməyib. Bunların rəhbəri Əli Kərimlidirsə, Cəmil Həsənidirsə, demək ki, belə də olmalıdır.

Bizlərə gələndə isə, dövlət və xalq marağını müdafiə etmək heç zaman tənqiddə layiq iş olmayıb. Əksinə, bu, bir şərəf və ləyaqət məsələsidir. Bəs bunlar nə iş görürlər? Dövlət maraqlarını müdafiə edənləri öz təbirlərinə ələ salırlar. Ancaq anlamırlar ki, ələ salınanlar da, çinli bolşeviklər kimi "xumveybin"lik edən də ta özləridir ki var... Necə deyərler, Allah bu "xumveybinlər"ə ağıl və dərrakə versin...

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - 100

(əvvəli ötən sayımızda)

Qərargaha qayıdanda artıq günəş qüruba doğru əylirdi. Şubanı dağının arxasında batan günəşin son, gözqamaşdıran işığı qaldı. Bu işıqdan göylərin bir tərəfi əvvəl çəhrayı rəngə büründü, sonra yavaş-yavaş göylər qaraldı. Qobuya sentyabr ayının sərinliyinə bükülmüş qaralıq düşdü. Qərargahın yerləşdiyi birmərtəbəli evin həyatından aşağıda görünən dəniz də qaralıq içində gömgöy rəngini itirdi. Xəlil paşa yalnız indi yorulduğunu hiss etdi. Ev sahibi əl-ayağa düşüb, həyətdə qoyulmuş masanı ağacların altına çəkdi. Stulları dövrəsinə yığdı. Ağacların altında qaynayan samovarin köz ətri Xəlil paşanı vurdu. Xoşhallılıqla gülümsündü və masanın arxasına keçdi.

bürüzə verən nurani qadın adamlardan ayrılıb, Xəlil paşaya yaxınlaşdı. Dinməz-söyləməz, nəmli ala gözləri ilə Xəlil paşanın üzünə baxdı, sonra qara yaylığının altından köhnə "Quran" kitabını çıxartdı. Xəlil paşa şaşqın halda qadına baxırdı, birdən-birə öz doğma ocağını, o ocağın ətrini, qoxusunu almış kimi doluxsundu, doğmalarını, əzizlərini xatırladı. Qadının əlin-

Yazıçı Güllü Məmmədova

qoyursuz, komandan.

- Türk əsgəri süngü döyüşlərində sınaqdan çıxmış və daim zəfərlər qazanmışdır.

- Siz bizi dinləmədiniz, siz səhv etdiniz, komandan.

- Savaş bir başlasın, kimin haqlı olduğunu görəcəyik, miralay Parakuin.

Alman zabıtları narazılıqla otağı tərk etdilər.

Xəlil paşa qımıışdı və birdən-birə ruh yüksəkliyi ilə xəritənin qarşısına keçdi. Üzünü Nuri paşaya və general Şıxlinskiyə tutdu:

- Mənim planım belədir: biz düşməne kəlek gələcəyik. Belə ki, sabah sübhədən başlayaraq qüvvələrimizi Yanardağ tərəfə - Bakının şimal tərəfinə cəmləşdiririk. Söz yox ki, düşməni kəşfiyyatı bizim hər addımımızı izləyir. Onlar bunu həmişə fərq edəcəklər. Arası kəsilmədən buraya qüvvə daşındığının görüntüsünü verəcəyik. Düşməni kəşfiyyatı dayanmadan məlumatları orduya çatdıracaq və ordu bunu dəyərləndirəcəkdir. "Türklər şimaldan

lar,- Nuri paşa soruşdu.

- Sağ cinah şübhəsiz qorunmalıdır. Yoxsa bu zəif halqadan düşməni istifadə edə bilər, - Xəlil paşa həyəcədən və istidən pörtmüş sifətini quruladı, - Heybət stansiyasında bir zirehli qatırımız var...

- Mən sizi başa düşdüm, paşam,- general dedi,- bu zirehli qatar firqənin sağ cinahını qoruyacaq.

- Burda da yenə düşməne qarşı hiylə işlədəcəyik. Belə ki, zirehli qatar dayanmadan Qurd qapısı yüksəkliklərini atəşə tutmaqla onların diqqətini özünə çəkəcək. Düşməni bu zaman əsas hədəfdən yayınacaq, qüvvəsini zirehli qatara yönəldəcək və onu sıradan çıxarmağa çalışacaq. Beləliklə, firqənin sağ cinahı təhlükədən uzaq olacaq. Onu deyim ki, 106-cı və 107-ci Qafqaz alayları firqənin ehtiyatında olacaq və döyüşə qatılmaq əmrini gözləyəcəklər.

Salyan dəstəsi isə Ələt-Buta stansiyasında dayanacaq.

- Bəs 15-ci piyada firqəsi dö-

gəri hərdən ağappaq duman içində də görürdü. Mələk əllərini onun əllərinə, üzünə, gözlərinə toxundurmaq istəyirdi. Amma çən-duman içində olan əsgər yaxın gələ bilmirdi. Ağ duman sanki əsgəri ağ mələfəyə büküb qeybə çəkirdi. Mələyin ürəyi qüssədən, kədərdən sıxıntı içində çırpınırdı. Gözlərindən yaş süzə-süzə əllərini ağzına tutub dağı-daşı lərzəyə salan bir səslə qışqırmaq istəyirdi:

- Ey, əsgər, sən kimsən?

Əsgərin səsi qalın dumanın arxasından yağış səsinə bənzər həzin bir səda ilə gəlirdi:

"- Kimliyimi neynirsən? Əsgərəm.

- Hər halda bir adın, soyadın vardır...

- Unutmuşam. Amma əsgər olmağım yadımdadı.

- Belkə sən Əlisən?

- Belkə də.

- Əli olduğuna... şübhən var?

- Onu da bilmirəm.

- Mən Mələyəm. Bu ad tanış gəlir sənə?

- Bu dünyaya mələklərlə doludu.

“Qan içində işıq” (Tarixi sənədli romandan bir parça)

Həmət bəy samovardan süzüdü çayları masanın üstünə qoydu:

- Nuri paşa burdadımı, çağırım.

- Burdadı. General Şıxlinski də burdadı. Çağır gəlsinlər. Samovar çayını bir də harda içə bilərəm ki?

Bu yerlərin çayını çox bəyəndim.

Həmət əlini sinəsinə qoydu:

- Paşam, hər vaxt qulluğunuzda hazırım.

Bu anda ağacların arxasından bir sürü qoyun çıxdı. Paşanı həyətdə görüb yeniyetmə oğlan qoyunları geriye qayıtdı.

- Burda qoyun saxlayırsız, Həmət bəy?

- Paşam, bunlar qurbanlıq qoyunlardır. Bütün Qobu, Güzdək camaatı sizə dualar edir, buraya qurbanlıq gətirirlər. İnşallah, qələbə xəbərini eşidən kimi sizin şərafinizə qurbanlar kəsəcəyik. Allah bütün əsgərlərimizi qorusun. Bizim analarımızın duası düşməni gülləsinə qalxan olsun, qorusun onları, inşallah.

Bu anda Həmət bəyin evinin arxasından bir dəstə adam çıxdı. İki-üç qoyunu haylayaraq onlara tərəf gəldilər.

Başına qara yaylıq örtmüş, ağ birçəyi qara yaylığının altından işıq saçan, lakin qəmli gözlərində kədərli gizlədib sevinci

dən tutub öpdü və alına qoydu. Qadın da onun boynunu qucaqladı. Göz yaşlarını saxlamağa çalışırdı. Amma elə bil qaynar bir çeşmənin gözü açılmışdı, qadın bu çeşməni qara yaylığının ucu ilə quruda bilmirdi. Ürək kirmədiyinə görə gözlər də kirmirdi.

Paşa qarşısında olduğunu xatırladı: hüznü, titrək səslə dedi:

- Allah sizi də, Nuri paşanı da qorusun. Siz göylərdən yenmiş mələksiz. Allah əsgərlərimizi qorusun, - qadın "Quran" kitabını paşanın başı üstündə tutdu və onu kitabın altından keçirdi, səssizcə dualar oxudu, - paşam, dedi, - biz gecə-gündüz yatmadan, dincəlmədən sizə dualar edəcəyik. Bizim dualarımız daim sizinlədir. Düşmənin topuna, gülləsinə qalxan olar, inşallah. Bizim qisasımızı, balalarımızın qisasını alın və Qobuya dönün. Allah qurbanlarımızı qəbul etsin.

Xəlil paşa kövrəldi: "Bizim bu savaşda məğlub olmağa haqqımız yoxdur. Heç haqqımız yoxdur. Yoxsa analar bizi bağışlamaz..."

...Və Xəlil paşa döyüş planına öz təklifini verdi:

- Əsgərlər gecəyarısı döyüşə süngü hücumu ilə başlayacaqlar.

Miralay Parakuin qızgınlıqla etirazını bildirdi:

- Siz məğlubiyətin əsasını

hücum edəcəklər" - deyə onlar da bu istiqamətdə qüvvələrini toplamağa, döyüşə hazırlıq görməyə başlayacaqlar.

- Biz isə hücumu qərb tərəfdən başlayırıq, eləmi, komandanım?- Nuri paşanın üzündə təbəssüm göründü.

- Bu çox incə düşünülmüş plandır, paşam,- general da hücum planını bəyəndi.

Xəlil paşa şövqə gəldi:

- Beləliklə, hücumun bütün ağırlığı 5-ci Qafqaz firqəsinin üzərinə düşəcəkdir. Firqə şəhərin qərb tərəfində dayanıb, hücum əmri gözləyəcək. 15-ci Qafqaz firqəsi isə yalnız şimal tərəfdə görüntüsü ilə düşməni aldadacaq. 5-ci Qafqaz firqəsi gecəyarısı düşməni yuxuda ikən qumbara və süngü ilə döyüşə başlayacaq.

Dan yeri ağarana qədər əsgərlərimiz süngü döyüşü ilə Hacı Həsən kəndinin şərq tərəfindən Sarıxaçlı Kilsəsi kəndinə girəcək və buranı işğal edəcəkdir. Dan yeri ağaranda isə artıq bizimkilər düşmənin birinci və ikinci müdafiə xəttini işğal etmiş olacaqlar. Süngü döyüşü dayandırılacaq. Bu zaman 35 topçunun açdığı atəş əsgərlərimizin köməyinə gələcək, onları qoruyacaq və döyüşün davam etməsi üçün şərait yaradacaqdır.

- Yəqin ki, topçularımız 5-ci firqənin sağ cinahını qoruyacaq-

yüşə haradan qatılacaq? - Nuri paşa səbirsizliklə soruşdu.

- 15-ci Qafqaz piyada firqəsinin əsgərləri şimal tərəfdən hücumu başlayan zaman düşməni də Biləcəri, Balaxanı, Suraxanı, Əhmədli istiqamətində toplardan atəş açacaq. Bununla da düşmənin diqqətini şərq cəbhəsinə yönəldəcək və düşməni qərb cəbhəsindən qüvvələrini çəkmiş olacaq. Biz də elə buradan şəhərə daxil olacağıq.

Nuri paşa razılıqla gülümsündü və komandanın əlini sıxdı:

- Çox ağıllı bir plan düşünülmüşünüz, komandanım,- dedi, - Uğurlu olacağına inanıram.

- Mən də təbrik edirəm, paşam-general da Xəlil paşanın əlini sıxdı və soruşdu:

- Maştağa dəstəsi harada yerləşəcək?

- Tofiq bəyin azərbaycanlılardan ibarət könüllü dəstəsi Maştağa, Zihni bəyin süvari dəstəsi isə Əhmədli tərəfdən hücum edəcək.

- Hər kəsə uğurlar olsun.

Lakin kimsə, yatmağa, dincəlməyə tələsmədi. Döyüşqabağı yuxular ərsəyə çəkirdi...

***

...Üzü ağ tənziqlə sarıymış əsgər Mələyin yuxularına gəlirdi. Əllərini uzadıb Mələyin əllərindən tutmaq, nəse demək, danışmaq istəyirdi... Yuxuda yaralı əs-

- Amma Əlinin bir Mələyi vardı.

- Mən o Əli deyiləm. Əgər olsaydım sənə adını, səsinə eşidən kimi qəlbimin çırpıntısından duyurdum.

- Əli...

- Gözlə onu, Mələk. Harda olsa gəlib tapacaq sən!

Amma yaralı əsgər Mələyin yuxularının içindən çıxıb getmirdi. Belkə də ona görə ki, bütün günü gözü yoldaydı, fikri, ağılı, düşüncəsi, qəlbi yaralı əsgərdən əl çəkirdi...

Mələk palatadan çıxdı. Yaralılar çox idi. Hələ üstəlik yüngül yaralıları ətraf kəndlərdə evlərdə də yerləşdirmişdilər. Camaat onlara öz övladı kimi qayğı, məhəbbət göstərirdi.

Xəstəxananın olduğu Güzdək kəndi Bakının yaxınlığında idi. Toplardan atəş açılarda xəstəxananın köhnə divarları silkelənirdi. Top qəlpələri həyətdəki ağacları yaralamışdı. Bəzisi kökündən çıxıb böyrü üstə düşmüşdü, yerində dərin çuxur yaranmışdı. Bəzilərinin isə qol-budaqlarını qarsalayıb yandırmışdı. Sanki bu ağaclar da savaşdan çıxmışdılar. Savaşın ilk qoxusunu, ilk zərbəsini bu qollu-budaqlı ağaclar almışdı.

(ardı var)

Güllü MƏMMƏDOVA

Son zamanlar Rusiya ilə Qərb arasında açıq və ya gizli mübarizə daha da intensivləşib. Böyük Britaniyada Sergey Skripal ilə bağlı insident isə vəziyyəti bir qədər də mürəkkəbləşdirib. Bu hadisə müxtəlif prizmalardan təhlil edilir. Rusiya KİV-lərində onun arxasında dayanan və global proseslərlə birbaşa bağlı olan faktorlar da qabardılır. Bütövlükdə dünya siyasətində əsrlərdir ki, həlledici rol oynayan, lakin hələ tam üzə çıxmayan dairələrin müəyyən planlarından bəhs edilir. Aydın olur ki, məsələ daha dərin və təhlükəli məqamlara bağlıdır. O cümlədən böyük dövlətlərin parçalanması, yaxud güclənməsi prosesi ilə bağlantılı analizlər verilir. Bütün bunlar faktiki olaraq dünya siyasətinə qeyri-ənənəvi müstəvidə nəzər salmaq imkanı yaradır.

Siyasətin həlledici dairələri: onlar kimlərdir?

Böyük Britaniya ilə Rusiya arasında "Skripalin işi" ilə əlaqəli meydana gələn gərginlik yeni mərhələyə qədəm qoyub. Tərəflər qarşılıqlı surətdə diplomatları deportasiya etdikdən sonra yeni addımların atılacağı haqqında Moskva və Londondan informasiyalar yayılır. Bəzən sual yaranır: bir nəfərə görə iki böyük dövlətin bu dərəcədə düşmənin kəsilməsinə dəyərmi? Bu sualı başqa bucaq altında qoymaq olar: hansı səbəblərdən Skripal hadisəsi az qala Birinci və İkinci dünya müharibələrinin başlaması üçün bəhanə olmuş sui-qəsdlər səviyyəsinə yüksəldilib?

Təbii ki, burada xüsusi xidmət orqanlarının imici faktoru da mövcuddur. Yeni Böyük Britaniya ələ aldığı rusiyalı casusu öz adamı kimi qorumaq öhdəliyini tam yerinə yetirməlidir ki, digərləri də sabah onunla işləməyə inansın. Moskva isə göstərir ki, ona xəyanət edənlər gec, ya tez harada olmasından asılı olmayaraq cəzalarını alırlar.

Başqa bir versiyaya görə, hadisəni Böyük Britaniya kəşfiyyatının özү törədib və məqsəd Rusiyaya qarşı yeni təzyiqlərinə alovlandırmaqdan ibarətdir. Bunun əsası kimi son illər Moskvanın dünya siyasətinə aktiv surətdə qarışmasını göstərir. O cümlədən Rusiya kəşfiyyatı Amerika və İngiltərədəki seçkilərə informasiya-təxribat hücumları edib. İngilislər indi onun cavabını verirlər.

Bütün hallarda aydın görünür ki, məsələ bir adamın taleyi ilə bağlı deyil. Ortada hansısa prinsiplial geosiyasi maraq var və proseslər də gizli olaraq həmin faktora uyğun yeni dinamika alır. Burada əsas fərqli məqam Qərb ilə Rusiya arasında münasibətlərin daha da pisləşməsindən ibarətdir. Ancaq bir qədər əvvəl əsas gərginliyin ABŞ-la Rusiya arasında olduğu təəssüratı vardı. Belə söhbət dolaşdı ki, Avropa ilə Rusiya ABŞ-dan asılı olmayaraq yaxınlaşa bilərlər.

Müharibə və ixtilaf girdabında: dünya nizamını pozan qüvvələr

Skripal məsələsi bu ehtimalı miniuma endirdi.

Çünki ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa və Almaniya rəsmi olaraq bəyanat yaydılar ki, adı çəkilən məsələdə Londonu müdafiə edirlər. Bununla da Rusiyaya qarşı vahid Qərb cəbhəsinin formalaşdığı nəticəsinə çıxarmaq olar. Bu isə gözləniləndən də geniş təsiri ola bilən hadisədir. Rusiya mətbuatında dərc olunan bir analitik yazıda həmin kontekstdə maraqlı bir versiya irəli sürülüb. Onun Rusiya ilə yanaşı digər dövlətlərə də aidiyyəti ola bilər.

"Vzqlyad" nəşrinə dərc edilən məqaləyə görə, real səbəb Skripal deyil, o, bir bəhanədir. Əsas məsələ dünya imperialist dairələrinin əsrlərdir ki, apardığı savaşın növbəti ssenarisinin oynanılması ilə bağlıdır (bax: Rossie bğitsetse so smertelgno opasnim protivnikom / Vz.ru, 16 mart 2018). Müəllifin fikrinə görə, Rusiya dünya elitası ilə ziddiyyətdədir. Həmin elita dünya işlərinə həlledici təsir gücünə malikdir. Məhz indi həmin elita Moskva ilə T.Mey və B.Consonun dilində danışır. Bu mənada rusların Böyük Britaniyaya "xanım ingilis" kimi baxması böyük yanlışlıqdır. Bu, XIX əsrin sonlarından Rusiyada formalaşmış neqativ ənənənin nəticəsidir. Bu, rəqibi kiçik görmək kimi yanlış mövqedir. Reallıqda Rusiya millətlərüstü dünya hakimiyyəti və kapitalı ilə üz-üzədir. Onlar növbəti dəfə Rusiyanın axırına çıxmaq arzusundadırlar. Buna görə də əsas məsələ nə Krimdir, nə də Skripal. Başlıca səbəb Rusiyanın "onların sonuna çıxmasından ibarətdir" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Konkret desək, Rusiya anqlosakson ssenarisi üzrə qloballaşma prosesinin qarşısına çıxıb. Bu layihə Qərbdən idarə edilən vahid dünyanın yaradılmasını nəzərdə tutur. "Qərb" termini də "atlantik", "anqlosakson" sözlərinin sinonimi kimi işlədilir. Son 100 ildə həmin layihənin açıqcasına reallaşdırılmasına çalışılır. Şirkətlərin və kapitalın böyüməsi, sivilizasiya və mədəniyyətlərin yaxınlaşması, qarışması və qarşılıqlı nüfuz etməsinin təmini bunun həyata keçirilməsi mexanizmləridir.

Bu zaman vahid global institutlar, maliyyə, idarəetmə, nəzarət və s. kimi təsisatlar yaradılır, yeni əlaqə və transhumanizm fəlsəfəsi formalaşdırılır. Bununla bəşəriyyəti dövlətlərin, millətlərin olmayacağı "qızıl əsrə" doğru sürükləyirlər. Əgər kimsə buna qarşıdırsa, o, köhnəpərəst, mühafizəkar, tərəqqinin və insanlığın düşmənidir (təbii ki, onların qiymətləndirmələrinə görə).

Müstəqilliyin qorunması: zərbə haradan gələ bilər?

Bütün bunların hələlik rəsmi bəyannamələrdə öz əksini tapmaması prinsiplial olaraq heç nəyi dəyişmir - hər şeyin zamanı var. Hələlik "Rusiyanı köhnə qaydada totalitarizmdən tutmuş terrorizmə qədər ittiham edirlər ki, bu, daha sadə və vərdiş halına keçmiş yoldur" (bax: əvvəlki mənbəyə). İttiham edən kimdir? Həmin "dünya ictimaiyyəti"dir ki, daha yaxından nəzər saldıqda, onun əslində Qərb ol-

duğunu görürsən! Bir qədər də konkretləşdirsən, anqlosakson, daha dəqiqi isə - amerikalı-ingilis elitası. Onlar "qərar qəbul etmə hüququna malik olanlardır" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Formal olaraq onlar qapalı klublarda və ya açıq ordenlərdə, ictimai cəmiyyətlərdə və ya gizli lojalarda birləşə, bank sahibi, yaxud hersoq ola, senator və ya nazir statusu ala bilərlər. Vəzifə və hətta kapitalın miqdarı ikinci dərəcəlidir, əsas olanı dairəyə daxil olmaqdır. Həmin dairələr üçün V.Putinlə D.Tramp eyni dərəcədə düşməndirlər. V.Putin bəyan edir ki, Rusiya kənardan sınıran dünya nizamını heç zaman qəbul etməyəcək.

London əsrlərdir ki, vurğulanan dairələrin mərkəzi rolunu oynayır. Məsələ hərbi qüdrətdə və iqtisadi gücdə deyil. Əsas faktor ölkənin idarəetmə, intellektual, strateji və maliyyə imkanları ilə bağlıdır. Bu mənada ABŞ-ın Böyük Britaniyadan daha güclü olması başlıca müəyyənedici faktor deyil. Məhz Londonda cəmləmiş dairələr İspan imperiyasını batırdılar, Çinə qarşı müharibə apardılar, Birinci dünya müharibəsində Rusiya ilə Almaniyanı toqquşdurdular, Çeçenistanda savaş yaratdılar və s. 1801-ci ildə imperator I Pavell və 1916-cı ildə Q.Rasputini öldürdülər (bax: əvvəlki mənbəyə).

Yekunda müəllif belə qənaətə gəlir ki, təhlükə mənbəyini düzgün müəyyənləşdirmədikdə və rəqibi kiçik gördükdə, "Böyük Rusiya"ni bərpa etmək mümkün olmayacaq. Belə çıxır ki, anqlosakslar Rusiyanı zəiflətmək xəttini seçiblərsə, Rusiyanın özünün məqsədi "Böyük Ru-

siya" yaratmaqdan, yəni təsir dairəsini daha da genişləndirməkdən ibarətdir.

Məsələyə hər iki aspektdə yanaşdıqda, türk-müsəlman dövlətlərinin necə mürəkkəb və ziddiyyətli geosiyasi savaş meydanında olduğunu da anlamış oluruq. Eyni zamanda, əsrlərdir ki, Osmanlıya, Səfəviyə və ümumiyyətlə, dövlətçiliyimizə qarşı regionun bəzi xırda xalqlarının əli ilə aparılan savaşların arxasında hansı qüvvələrin dayandığı barədə müəyyən təsəvvürlər yaranır. İndi də bir tərəf digərini zəiflətmək, o biri isə daha qüdrətli olmaq izindədirlər. Arada kimlər qalır? Belə şəraitdə müstəqil dövlətçiliyi necə qorumaq olar?

Deyərk ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsini arxa planda körükləyən qüvvələr ədalətin bərpa olunmasında maraqlıdırlarmı? Təcrübə göstərir ki, hələlik maraqlı deyillər. Ümumiyyətlə, onlar haçansa maraqlı olacaqlarmı? Bu da cavabsız sualdır. Ən pisi isə ondan ibarətdir ki, belə şəraitdə beynəlxalq hüquq prinsipləri işləyə bilməz. Həmin qüvvələr onu öz maraqlarına xidmət edən və daim ədaləti pozan qaydalara çevirirlər. Beynəlxalq təşkilatların öz funksiyasını obyektiv yerinə yetirməsi də müşkül məsələyə çevrilir.

Deməli, bütün dünyanı çətinliklərə salanlar özlərini böyük sayan dövlətlərdir. Onlar sözdə demokratiya, təhlükəsizlik və əməkdaşlıqdan bəhs edir, əslində isə bütün bunları yalnız öz maraqları prizmasından görürlər. Dünya düzəni də ona görə düzəlmir!

24 aprel 2018-ci il

Azərbaycanda formalaşan əlverişli biznes mühiti iqtisadi inkişafdan xəbər verir

Azərbaycanın müstəqillik tarixində iqtisadi inkişafı xarakterizə edən ən mühüm cəhətlərdən biri ölkəmizdə güclü sahibkarlıq institutunun formalaşmasıdır. Sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı da, öz növbəsində, dövlətin diqqət və qayğısı sayəsində özünün inkişaf tendensiyasına sadıq qalır və bu da müvafiq olaraq, iqtisadi inkişafı təmin edir.

Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına dəstək verilir, xüsusi diqqət və qayğı göstərilir

Azərbaycanda ümumi daxili məhsul istehsalında özəl sektorun xüsusi çəkisi aydın şəkildə hiss olunur. Təbii ki, özəl sektora olan maraq da diqqət mərkəzindədir və bu da mütləq olaraq öz bəhrəsini verməkdədir. Xüsusilə, vurğulamaq yerinə düşərdi ki, iqtisadi artımın təminatında sahibkarların mövqeyi davamlı şəkildə güclənir. Sahibkarlığın inkişafına yaradılan şərait, göstərilən diqqət, qayğı və müxtəlif formalarda verilən dəstək, bu institutun inkişafını təmin etməklə ölkə iqtisadiyyatının yüksəlişində mühüm rol oynayan subyektdə çevrilməsinə zəmin yaradır.

Etiraf etmək lazımdır ki, Azərbaycanda sahibkarlığın yenidən formalaşması və inkişafı dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra yeni, daha uğurlu bir mərhələyə qədəm qoyub. Bütün sahibkarlıq subyektlərində qazanılan uğurlar, əldə edilən nailiyyətlər təkzib edilə bilməz və bu dinamik inkişafın əvvəlki dövrlə müqayisədə əhəmiyyətli dərəcədə artdığı göz qabağındadır. Sahibkarlığın inkişafının bu şəkildə, artan tendensiyası məhsul istehsalında özünü büruzvə verir və gələcəkdə daha böyük nailiyyətləri əldə edilməsinə proqnozlaşdırır.

Ölkə Prezidenti Cənab İlham Əliyevin iqtisadi strategiyasının prioritet istiqamətlərindən biri məhz sahibkarlığın inkişafıdır. Hazırda dövlət başçısının strateji xəttinə uyğun olaraq, ölkəmizin gələcək inkişafının sahibkarlığın inkişafından asılılığı müəyyən edilmişdir. Bu baxımdan, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafına xüsusi diqqət göstərilir, sistemli və kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Həyata keçirilən tədbirlər isə təbii ki, sahibkarlığa dəstək üçün nəzərdə tutulub və ümumilikdə ölkə iqtisadiyyatının inkişafına hesablanıb.

Biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması sayəsində sahibkarlıq iqtisadi inkişafın aparıcı qüvvəsinə çevrilib

Biznes və investisiya mühitinin davamlı olaraq yaxşılaşdırılması sayəsində ölkəmizdə güclü sahibkarlar ordusu formalaşmış və sahibkarlıq iqtisadi inkişafın aparıcı qüvvəsinə çevrilib. Məhz bu biznes və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması məqsədilə səmərəli

fəaliyyət göstərən dövlət dəstəyi sistemi ilə yanaşı qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi və inzibati prosedurların sadələşdirilməsi də həyata keçirilib. Prosedurların sadələşdirilməsi və qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi sahibkarlara daha geniş imkanlar açmaqla yanaşı, səmərəliliyi də, intensivliyi də artdığı inkar edilə bilməz. Eyni zamanda, vergi güzəştlərinin tətbiqi, subsidiyaların verilməsi, aqrolizinq xidmətləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, investisiya layihələrinin güzəştli şərtlərlə kreditləşdirilməsi, dövlətlə birgə maliyyələşdirmə və risklərin bölüşdürülməsi sahibkarlar üçün əlverişli şəraitin yaradılması deməkdir. Sözsüz ki, belə bir əlverişli şərait sahibkarların işinə öz

edilən güzəştlər, göstərilən yardımlar, verilən dəstək başa düşüldür və təqdirdə layiqdir. Bu strategiya və görülən tədbirlər sayəsində ÜDM-də özəl bölmənin payı 80, məşğulluqda isə 74 faizə ötürüb və görüldüyü kimi, bu, heç də təsadüfi deyil.

Ən mötəbər reyting cədvəlində Azərbaycan MDB məkanında öz liderliyini qoruyur

Ölkədə sahibkarlığın inkişafı beynəlxalq ixtisaslaşmış qurumlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Təsədüfi deyil ki, Dünya İqtisadi Forumunun "2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda Azərbaycan reytingdə daha iki pillə yüksələrək 35-ci yerdə qərarlaşıb. Dünyanın ən mötəbər reyting cədvəlində Azərbaycan həttə inkişaf etmiş dünya ölkələrinin hər 4-dən 3-nü geridə qoyur. Ölkəmiz MDB məkanında öz liderliyini qoruyur. Ən maraqlısı odur ki, həttə G20-ə daxil olan İtaliya, Rusiya, İndoneziya, Hindistan, Türkiyə, Cənubi Afrika Respublikası kimi ölkələr də iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyəti indeksinə görə Azərbaycandan geridə qalır və ölkəmizin bu mövqeyi xüsusilə qürurvericidir.

"2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda biznesin qurulması üçün vacib olan amillər də əsas şərt kimi qiymətləndirilib. Təkcə paytaxt deyil, bölgələrdə də mühüm sahibkarların ayrı-ayrı xidmət sahələrinə çıxışının asanlaşdırılması, lisenziyaların minimuma endirilməsi, yoxlamaların ləğv edilməsi, güclü ixracat-təşviq mexanizminin yaradılması hesabata xüsusilə dəyərləndirilib. Prosedurların sadələşdirilməsi, tələblərin minimum həddə çatdırılması, geniş imkanların yaradılması təbii ki, beynəlxalq ixtisaslaşmış qurumların diqqətindən yayına bilməzdi və bu qurumlara da tam şəkildə bəllidir ki, belə bir mühitin yaradılması sahibkarlığın genişlənməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına zəmin yaradır. Nəticə etibarilə, bu isə, o deməkdir ki, Azərbaycanda həyata keçirilən milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi öz müsbət nəticəsini verməkdədir və bu da gələcəkdə ölkənin iqtisadi inkişafında daha uğurlu nəticələr vəd edir.

İnam İMRANOĞLU

Ələt qəsəbəsinin Şıxlar bağ massivində qeyri-ənənəvi gizli ibadət-tədris kompleksi aşkarlanıb

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən həyata keçirilmiş birgə tədbirlər nəticəsində Bakının Qaradağ rayonu Ələt qəsəbəsinin Şıxlar bağ massivində Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Rəhmanlı Rəhman Mikayıl oğluna məxsus bağ sahəsində qeyri-ənənəvi dini təriqətin üzvləri tərəfindən gizli yaradılmış, azyaşlıların da dini ayinlərə cəlb olunduğu qanunsuz dini ibadətqah-dərsxana kompleksi aşkarlanıb.

Hər üç qurumun AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında bildirilir ki, qanunla müəyyən edilmiş qaydada qeydiyyatdan alınmadan "məscid" adı altında gizli fəaliyyət göstərən həmin ərazidən dini ayırı-seçkilinin təbliği məqsədilə qanunsuz yayılan çoxsaylı dini ədəbiyyatlar aşkar edilərək götürülüb.

Qeyd edilmiş qanun pozuntuları müvafiq qaydada sənədləşdirilərək, qanunsuz dini ibadət-tədris sahəsinin fəaliyyəti dayandırılıb. Hazırda Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində araşdırmalar davam edir.

Azərbaycan və Rusiya gömrük-sərhəd prosedurlarını sadələşdirəcək

Gömrük-sərhəd prosedurlarının sadələşdirilməsi istiqamətində işlər aparılır. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev bildirdi. "Qısa müddətdə Rusiya aksiz mallarının rəsmiləşdirilməsi üçün aksiz postunun yaradılması üçün razılıq verib. Bu, bizim üçün çox vacibdir. Azərbaycan sahibkarları, xüsusilə tütün məmulatlarının, spirtli içkilərin Rusiyaya ixrac zamanı rəsmiləşdirmə üçün Gürcüstanın Yuxarı Lars məntəqəsinə gedir, oradan Bakıya qayıdır və buradan da Dərbəndə gedərək mallarını ixrac edirdilər. Bu proseslərə artıq ehtiyac olmayacaq. Qısa müddətdə bu problemin həllinə nail olacağıq", - deyən nazir vurğulayıb.

AZAL Səudiyyə Ərəbistanının altı şəhərinə uçağı planlaşdırır

"Azərbaycan Hava Yolları" QSC Səudiyyə Ərəbistanının altı şəhərinə uçağı planlaşdırır. "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, "Azərbaycan Hava Yolları" aviashirkəti Bakıdan Səudiyyə Ərəbistanının daha dörd şəhərinə uçuşlar yerinə yetirməyi planlaşdırır. Hazırda Səudiyyə Ərəbistanından olan tərəfdaşlar ilə mayın 15-dən Mədinə şəhərinin hava limanına, Ciddə aeroportuna (mayın 18-dən), Qassim aeroportuna (iyulun 15-dən) və Hail aeroportuna (iyulun 1-dən) müntəzəm reyslərin yerinə yetirilməsi üzrə danışıqlar aparılır.

Qeyd edək ki, AZAL aviashirkəti iyunun 15-dən etibarən Səudiyyə Ərəbistanının Dammam və Ər-Riyad şəhərlərinə reyslərin yerinə yetirilməsi barədə artıq razılıq əldə edib. Bununla da, Azərbaycanın milli aviadaşıyıcısının Səudiyyə Ərəbistanında uçuşlar yerinə yetirəcəyi şəhərlərinin sayı altıya çatacaq.

Yeni reyslərin açılması Yaxın Şərqdən əlavə turist axınına cəlb etməyə imkan verəcək, müqəddəs ziyarətgahları daha əlçatan edəcək, həmçinin iki ölkə arasında işgüzar münasibətləri dərinləşdirəcək. Aviailetlər satışa buraxıldığı zaman bu barədə əlavə məlumat veriləcək. Daha ətraflı məlumat almaq üçün (+99412) 598-88-80 (Azərbaycandan zənglər üçün qısa nömrə: *8880) telefon nömrələri və callcenter@azal.azelektron ünvanı ilə əlaqə saxlamaq olar.

BP və Azərbaycan yeni saziş imzalayacaq

BP və Azərbaycan Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda Şimali Abşeron hövzəsindəki D230 blokuna dair saziş imzalayacaq. Bu barədə AZƏRTAC-a məxsusi açıqlamasında "BP Azerbaijan" şirkətinin əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli deyib. O qeyd edib ki, saziş D230 blokunun geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsini əhatə edəcək: "Bu sahədə əhəmiyyətli miqyasda neft ehtiyatları mövcud ola bilər. Artıq bütün lazımi işlər görülüb və sazişin imzalanmasının yaxın günlərdə baş tutması planlaşdırılır".

Xatırladaq ki, 2016-cı il mayın 24-də Bakıda BP və SOCAR arasında Şimali Abşeron hövzəsindəki D230 blokunda potensial perspektiv strukturlarda birgə geoloji-kəşfiyyat işlərinin aparılmasına dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Azərbaycanın dəniz ərazilərinin bütünlüklə tədqiq olunmasının təmin edilməsi üzrə hökumət planının bir hissəsi kimi, bu memorandum D230 blokunun geoloji-kəşfiyyatı və işlənməsi üzrə saziş bağlamaq üçün SOCAR-la danışıqlar aparması üçün BP-yə müstəsna hüquq verib.

Azərbaycan turizminə dünya ölkələrinin marağı artır

Bu gün Azərbaycanda turizm yüksələn xətt üzrə inkişaf etməkdədir. Ölkəmiz təkneft ölkəsi kimi deyil, güclü potensiala malik olan turizm dövləti kimi də tanınır. Turizmin əsasını yay turizmi təşkil etsə də, qış turizmi də inkişaf dövrünü yaşayır. Azərbaycan isti iqlim qurşağında yerləşməsinə baxmayaraq, nadir ölkələrdəndir ki, ən yüksək dünya standartlarına cavab verən nəhəng qış turizm infrastrukturunu və kompleksləri yaradıb. Bu gün Azərbaycan saysız turistləri qarşılamaq və lazımı səviyyədə yerləşdirmək imkanına malik olan turist ölkəsidir. Müasir dövrdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən turizm şirkətləri və hotellər dünya standartlarına uyğun qurulub. Ölkəyə bir sıra aparıcı beynəlxalq investisiya şirkətləri cəlb olunub, respublikamıza gələn turistlərin sayı artıb. Yeni turizm zonaları yaradılıb. Müasir dövrdə turizmin inkişafını vurğulayarkən ölkəmizdə dünya standartlarına cavab verən beşulduzlu, dördulduzlu mehmanxanaların olmasını qeyd etməliyik. Bu otellərin qısa bir zamanda istifadəyə verilməsi dünyada analoqu olmayan bir hadisədir. Bununla yanaşı, ölkəmizdə turizm mərkəzləri yaradılıb.

Son illərdə Bakıda brend şəbəkələrə aid bir neçə beşulduzlu hotelin açılması Azərbaycanda turizmin inkişafına göstərilən diqqətin nümunəsidir. Onu da qeyd edək ki, paytaxtımızla yanaşı, hazırda bölgələrdə ən müasir səviyyədə hotellər inşa olunub. Şamaxıda, Qəbələdə, Şəkildə, Qubada və başqa məkanlarda müasir tələblərə cavab verən otellər inşa edilib. Turizm sahəsində məqsədlə şəkildə həyata keçirilən layihələr qış turizminin inkişafına da yeni yollar açdı. Şahdağ qış-yay turizm kompleksinin yaradılması Azərbaycanın qış turizminin inkişafında uğurlara gətirib çıxardı. Azərbaycan tarixində ilk dağ-xizək kurortu olan Şahdağ qış-yay turizm kompleksinə daxil olan "Qaya" və "Zirvə" mehmanxanalarının açılışı turistlərin istirahətinə geniş imkanlar açdı. Qış turizminin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı atılan növbəti addımlardan biri Qəbələdəki "Tufan" Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksi oldu. Bu iri kompleksin inşası göstərir ki, Azərbaycanda turizmin inkişafına və bu sahədə infrastrukturun yaradılmasına xüsusi diqqət göstərilir. Ərazidə insanların rahat istirahəti üçün hər cür şəraitə malik infrastrukturun, o cümlədən mehmanxana, ofislər, uşaqlar üçün istirahət guşəsi və digər müvafiq obyektlərin yaradılıb.

Azərbaycanın Şahdağ kurortunun MDB-nin qış istirahəti üçün ən yaxşı dağ-xizək kurortlarının ilk üçlüyünə daxil edilməsi bu nailiyyətlərin göstəricisi oldu. Belə imkanlara malik olan ölkəmizin turizminə maraq artmaqdadır. Belə ki, dünün "Şahdağ Turizm Mərkəzi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti və "Şimali Qafqaz Kurortları" Səhmdar Cəmiyyəti arasında əməkdaşlıq və qarşılıqlı anlaşma haqqında memorandum imzalanıb.

Memorandum çərçivəsində dağ-xizək kurortlarının istismarı, qış və yay aylarında - il boyu fəaliyyət göstərən kurortların inkişafı, xizək mövsümünün uzun müddətli olması üçün sün qar örtüyünün yaradılması texnologiyaları, kurortlarda keyfiyyət standartlarının tətbiq edilməsi, birlikdə marketinq araşdırmalarının aparılması nəzərdə tutulub.

Eyni zamanda, yay istirahət proqramlarının hazırlanması, kurortlarda mühüm tədbirlərin, o cümlədən, beynəlxalq yarışların keçirilməsi, qarşılıqlı əməkdaşlıq istiqamətlərindən biri kimi müntəzəm olaraq kurortlara dair statistik məlumatların mübadiləsi istiqamətində birgə işlərin aparılması razılaşdırılıb. Eləcə də, daxili və xarici bazarda turizm məhsullarının təşviqi və təbliğati məqsədilə birgə addımların atılmasına xüsusi diqqət yetiriləcək. Memorandumun tərəflər arasında qarşılıqlı anlaşma və əməkdaşlığın inkişafına öz töhfəsini verəcəyinə dair əminlik ifadə olunub.

Bütün bunlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, ölkə həyatının digər sahələri kimi, turizm sektoruna da ayırdığı diqqətin nəticəsidir. Dövlətin bu sahəyə diqqət və qayğısı qeyd etdiyimiz kimi, paytaxtla yanaşı bölgələrdə də mühüm layihələrin icrasına, ən müasir dünya standartlarına cavab verən turizm obyektlərinin, hotel və istirahət mərkəzlərinin inşasına zəmin yaradır.

Gözəl təbiəti, gözəl havası olmaqla yanaşı, ölkəmizdə sabitlik, təhlükəsizlik hökm sürür. Azərbaycanda yol, nəqliyyat və digər infrastrukturun müasirləşdirilməsi turizmin inkişafına yol açıb. Görülən işlər onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan bənzərsiz turizm imkanları ilə dünyanın diqqət mərkəzində hər zaman olacaqdır.

Zümrüd BAYRAMOVA

YAP Tərtər rayon təşkilatı Ulu Öndər Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi ilə əlaqədar idman yarışlarına start verib

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər planına uyğun olaraq, YAP Tərtər rayon təşkilatı rayon təhsil şöbəsi ilə birgə məktəblilər arasında müxtəlif idman turnirinin keçirilməsinə start verib. İlk olaraq, məktəbli uşaqlar arasında şahmat və məktəblərarası basketbol üzrə yarışlara başlanılıb.

YAP Tərtər rayon təşkilatı tərəfindən Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyi ilə əlaqədar digər idman növləri üzrə də yarışların keçirilməsi və qaliblərin mükafatlandırılması nəzərdə tutulur.

ZÜMRÜD

YAP Pirallahı rayon təşkilatı idman turniri keçirib

Pirallahı rayonunda Yeni Azərbaycan Partiyası Pirallahı rayon təşkilatının və Koşiki-karate Federasiyasının birgə təşkilatçılığı ilə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illik yubileyinə həsr olunmuş yarış-turniri keçirilib. Turnirə respublika idman cəmiyyətlərindən 70-dək idmançı qatılıb. Yarışdan öncə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib.

Yarışın açılışında çıxış edən YAP Pirallahı rayon təşkilatının sədri, rayon icra hakimiyyətinin şöbə müdiri Hikmət

Şikarov Azərbaycanda öz müdrik siyasəti, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqgörənliyi ilə xalqımızın müstəqillik arzusunun gerçəkləşdirilməsini və möhkəm bünövrə üzərində yenidən qurulmasını təmin edən və bütün həyatını xalqına həsr edən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müasir Azərbaycan tarixindəki rolu, idmanımızın inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğısından, uzaqgörənliklə həyata keçirdiyi idman siyasətindən, insan həyatının ayrılmaz tərkib hissəsi olan sağlamlıq və gümrəhlik məşğələlərinə verdiyi böyük əhəmiyyətdən, müdrik rəhbərliyindən və qətiyyətli fəaliyyətindən danışıb.

Hikmət Şikarov idmançılarımızın Olimpiya, Avropa və dünya çempionatlarındakı parlaq qələbələr qazandıqlarını vurğulayıb. O, ölkəmizdə idmana göstərilən qayğının əsasının hələ Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu xatırladı. "Bu gün Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev ölkəmizdə idmanın kütləvililiyinin artırılmasına, uşaq, yeniyetmə və gənclərin fiziki sağlamlıqlarının möhkəmləndirilməsinə xüsusi diqqət yetirir"-deyə qeyd edən partiyanın rayon təşkilatının sədri onu da vurğulayıb ki, Pirallahı rayonunda gənclər siyaseti və idmanın inkişafı istiqamətində mütəmadi olaraq işlər aparılır və bu işlər gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsinin gücləndirilməsinə, onlar arasında sağlam həyat tərzi-nin təbliğinə, gənclərin problemlərinin həllinə dəstək göstərilməsinə, istedadlı gənclərin üzə çıxarılmasına şərait yaradır.

Azərbaycan Koşiki-karate Federasiyasının prezidenti Talib Berziqiyarov çıxışında idmanın bu növünün ölkəmizdə inkişafı istiqamətində görülən işlərdən, təşkil olunan yarışlardan danışdı, idmançılara uğurlar arzuladı.

Turnirin sonunda qaliblərə YAP Pirallahı rayon təşkilatının və Federasiyanın diplom, kubok və medalları təqdim olunub.

Rövşən RƏSULOV

Yanvar-mart ayları ərzində Azərbaycana dünyanın 151 ölkəsindən 629,4 min və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 12,4 faiz çox əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib.

Dövlət Statistika Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, gələnlərin 27,4 faizi Rusiya Federasiyası, 22,1 faizi Gürcüstan, 15,8 faizi İran, 11,6 faizi Türkiyə, 4,7 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, 1,9 faizi Ukrayna, 1,8 faizi İraq, 14,6 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslərdir. Gələnlərin 67,9 faizini kişilər, 32,1 faizini isə qadınlar təşkil edib. Əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 29,6 faizi yanvar, 26,4 faizi fevral, 44 faizi isə mart ayında ölkəyə gəlib. Mart ayında ölkəmizə gələnlərin 25,8 faizini İran vətəndaşları təşkil edib və onların sayı ötən ilin mart ayında gələnlərdən 4,6 faiz

Üç ayda Azərbaycana 151 ölkədən 629,4 min əcnəbi gəlib

çox olub.

Birinci rübdə Kərfəz ölkələrindən (İran istisna olunmaqla) gələnlərin sayında daha çox artım müşahidə edilib. Ötən ilin yanvar-mart ayları ilə müqayisədə ölkəmizə gələn Küveyt vətəndaşlarının sayı 7,1 dəfə, Bəhreyn və Qətər vətəndaşlarının sayı hər biri üzrə 2,7 dəfə, Səudiyyə Ərəbistanı vətəndaşlarının sayı 2,4 dəfə, Oman vətəndaş-

larının sayı 1,9 dəfə, İraq vətəndaşlarının sayı 1,7 dəfə, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri vətəndaşlarının sayı 1,3 dəfə artıb. İrandan gələnlərin sayında 6,4 faiz azalma müşahidə edilib.

2018-ci ilin yanvar-mart aylarında Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 4,1 faiz azalaraq 18,6 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 6,7 faiz artaraq 204,4 min nəfər olub.

Ölkəmizə gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 63,3 faizi demir yolu və avtomobil, 35,9 faizi hava, 0,8 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib.

Birinci rübdə xarici ölkələrə gələn Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının sayı əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,4 faiz azala-

raq 943,3 min nəfər olub. Ölkə vətəndaşlarının 31,6 faizi Gürcüstan, 27,2 faizi İrana, 21,8 faizi Rusiya Federasiyasına, 12,3 faizi Türkiyəyə, 1,8 faizi Ukraynaya, 1,5 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə, 3,8 faizi isə digər ölkələrə səfər edib. Səfər edənlərin 69,9 faizi kişilər, 30,1 faizi isə qadınlar olub.

Bu dövrdə İrana gələn Azərbaycan vətəndaşlarının sayı 5,9 faiz artıb, Türkiyəyə gələnlərin sayı 21,6 faiz, Gürcüstan gələnlərin sayı 7,4 faiz, Rusiyaya gələnlərin sayı 0,1 faiz azalıb. Cari ilin yanvar-mart aylarında xarici ölkələrə səfər etmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 79,7 faizi demir yolu və avtomobil, 19,4 faizi hava, 0,9 faizi isə su nəqliyyatından istifadə edib.

24 aprel 2018-ci il

Milli satqınlıq nümayiş etdirən ünsürlərə Azərbaycan xalqı bir daha öz yerini göstərdi

Azərbaycan hüquqi və demokratik dövlət quruculuğu sahəsində böyük uğurlar əldə edib. Ölkəmizdə demokratik dəyərlərə söykənən cəmiyyət formalaşdırılıb. İnsan hüquq və azadlıqlarının, fikir plüralizminin təmin edilməsi istiqamətində mühüm uğurlara imza atılıb.

Aprelin 11-də keçirilən prezident seçkilərində və seçki gününə-dək aparılan kampaniyalarda müşahidə edilənlər göstərir ki, ölkəmizdə siyasi mübarizə mühiti yüksək səviyyədədir. Seçki prosesində namizədlər arasında yaradılan bərabər şərait, təbliğat imkanları demokratik prinsiplərin tələblərinə tamamilə cavab verir. Buna baxmayaraq müxtəlif anti-Azərbaycan mərkəzlər tərəfindən idarə olunan anti-millî ünsürlər mütəmadi olaraq çirkin kampaniyalar aparır, ölkəmizin demokratik imicini ləkələyən addımlar atırlar. Təbii ki, seçki prosesində onlar daha da fəallaşır, belə mühüm siyasi kampaniyalar zamanı ictimai diqqəti guya Azərbaycanda demokratik prinsiplərin pozulmasına yönəlməyə cəhd edirlər. Lakin onların bütün əməllə-

ri bumeranq kimi öz üzərlərinə qayıdır. Artıq Azərbaycan xalqı kimin kim olduğunu yaxşı anlayır və belələrinə layiqli qiymətini verir.

Prezident seçkilərində də xalq öz iradəsini ortaya qoydu. On beş il ərzində aparılan uğurlu siyasətə - xalqın rifahının yaxşılaşmasına, milli maraqlara xidmət edən Liderə səs verməklə məkrli qüvvələrə layiqli cavabını verdi. Aprelin 18-də keçirilən andiçmə mərasimində Prezident İlham Əliyev bu qüvvələrin əsl simasını ifşa etdi və onların tarixin qaranlıq küncünə atıldıklarını bəyan etdi: "O ki qaldı anti-millî qruplaşmaya, onlar tam mar-

ginallaşdı. Bu seçkilər bir daha göstərdi ki, onların Azərbaycanın siyasi səhnəsində yeri yoxdur. Onların yerini Azərbaycan xalqı çoxdan müəyyən edib, bu da tarixin zibilxanasıdır. Xarici qrant, ianə hesabına fəaliyyət göstərən, öz dövlətinə qarşı çıxış edən, bir çox hallarda milli satqınlıq nümayiş etdirən ünsürlərə Azərbaycan xalqı bir daha öz yerini göstərdi. Seçkilərdən əvvəl və seçkilərdən sonra onların təşkil etdikləri yığıncalar bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan xalqı heç vaxt imkan verməz ki, xaricdən idarə olunan qruplaşma Azərbaycan hansısa mövqeyə sahib olsun".

Dövlət başçısı əlavə edib ki, bundan sonra da demokratik inkişafı bağlı səylər artırılacaq və gələcək fəaliyyətdə də bu istiqamət önəmli yer tutacaqdır. Seçki ərafında bezi qaranlıq qüvvələr tərəfindən maliyyələşən bir qrup şəxs siyasi mübarizənin qaydalarını po-

zaraq demokratik mübarizə adı altında ən çirkin üsullara əl atdılar. Onlar məqsədlərinə nail olmaq üçün mənəvi dəyərləri də ayaqları altına almağa hazır olduqlarını göstərdilər. İnsanlığa yaraşmayan üsullara əl atan bu şəxslərin məqsədi bu gün dünyanın bir çox bölgəsini əhatə edən qanlı hadisələri, qeyri-sabitliyi Azərbaycan cəmiyyətinə də sırımaqdır. Ölkəmizdəki sabitliyi və bu sabitlikdən qaynaqlanan inkişafı həzm edə bilməyən anti-millî ünsürlər aldıqları qrantları yumaq üçün əl atmadıqları çirkinlik qalmadı. Lakin xalqın Prezident İlham Əliyevə göstərdiyi mütləq etimad və inam faktı ilə qarşılaşdıqdan sonra özləri kimi səsleri də eşidilməz oldu. 11 apreldən sonra "qurbağa gölüne atılan daş"ın effekti böyük oldu: qaranlıq da səsleri batdı. Qaraqürhçülərin hay-küyünə baxmayaraq, Azərbaycanda siyasi mübarizənin sivil forması yaranıb və pre-

zident seçkilərində bu, özünü daha qabarıq nümayiş etdirdi. Seçkidə iştirak edən 8 namizədin hər birinin təbliğatı üçün bərabər şərait yaradılmış, seçki kampaniyası qanun çərçivəsində, demokratik şəraitdə keçmişdir. Prezident İlham Əliyev bu amili yüksək qiymətləndirərək, opponentlərinin tənqidi çıxışlarına da siyasi dözümlülük nümayiş etdirib və bunu siyasi mədəniyyətin təzahürü adlandıraraq: "Deyə bilərəm ki, son 15 il ərzində Azərbaycanda siyasi mübarizə mədəniyyəti istiqamətində də müsbət meyillər müşahidə olunur və prezident seçkiləri kampaniyası bunu bir daha göstərir. Namizədlərin çıxışlarında kifayət qədər kəskin tənqidi fikirlər səslənmişdir, mən bunu alqışlayıram, müsbət hal kimi qiymətləndirirəm. Bu, siyasi mübarizənin düzgün istiqamətdə inkişaf etməsindən xəbər verir".

"Səs" Analitik Qrupu

Arif Hacılı dünən təriflədiyi İsa Qəmbəri bu gün söyür

Bu gün cəmiyyətdə birmənalı mövqə ondan ibarətdir ki, dağıdıcı müxalif ünsürlər satqın və xəyanətkardır. Bunu sübut etmək üçün kifayət qədər tutarlı faklar da mövcuddur. Təkcə bir faktı qeyd etmək lazımdır ki, erməni lobbisinin yer aldığı qərəzli beynəlxalq təşkilatların Azərbaycan haqqında şəər, böhtan xarakterli hesabatları dağıdıcı müxalifətin "donos"ları əsasında hazırlanaraq yayılır.

Milli və dövlətçilik maraqlarını satmaq, əldə etdikləri qrantlar hesabına xarici ölkələrdə mülklər alan, övladlarını müxtəlif xarici ölkələrin təhsil ocaqlarında oxutduran həmin satqın və xəyanətkar dağıdıcı müxalifət son günlər bir qədər də fəallaşdı. Səbəb də, xalqın seçkilərdə hakimiyyətlə eyni mövqedə çıxış etməsi və haqqa, ədalətə və iqtisadi inkişafa səs verməsidir. Bütün bunlar müxalifəti ciddi narahat edir. Ən azı ona görə ki, xarici fondların, qərəzli təşkilatların məkrli planlarını həyata keçirə bilməyəcəklər. Deməli, bu, həm də, onların maliyyə vəsaitləri əldə etmək planlarının üstündən xətt çəkilməsi deməkdir. Bu baxımdan hər vaxt çalışırlar ki, uğurlara gölgə salsınlar, nailiyyətlərə qara yaxsınlar. Təbii ki, xarici himayədarlarının sifarişləri, göstərişləri və planları əsasında. Məhz müxalifətin keçirməyi planlaşdırdığı növbəti aksiyanın sifarişi də xarici maraqlı dairelər tərəfindən verilib. AXCP sədri Əli Kərimlinin, Müsavat başkanı Arif Hacılinin və onların zombileşmiş ətrafları sosial şəbəkələrdə mitinqin ən azı baş tutması üçün geniş təbliğat işi aparırlar. Hətta səviyyələrinə və xislətlərinə uyğun olaraq, mitinqlərə qoşulmayan mü-

xalifətçilər arasında söyüşlər də qoyurlar.

Arif Hacılı ənənəsinə uyğun çıxışlar edir

Müsavat başkanı A.Hacılı bir-birinin ardınca məsuliyyətsiz açıqlamalar verir, gülüş doğuran bəyanatlar səsləndirir. Bütün bunlar onu göstərir ki, A.Hacılı xüsusi tapşırıqlarla silahlanır. Onun üçün ali prinsip qanunlara riayət etmək, sivil mübarizə üsuluna üstünlük vermək deyil, xaricdən verilən tapşırıqları daha tez və qüsurusuz yerinə yetirməkdir. A.Hacılinin mətbuata verdiyi açıqlamalarında və iştirakı olduğu mitinqlərdə ənənəsinə uyğun çıxışlar etməsi də heç də təsadüfi sayıla bilməz. Bu yolla Müsavat başkanı xarici qüvvələrin diqqətini özünə cəlb etməyə və onların rəğbətini qazanmağa çalışır. Çünki keçmiş lideri İsa Qəmbərin siyasətdən tamamilə kənarlaşmasından sonra, Müsavat partiyası bir qədər maliyyə problemləri ilə üzləşməli olub. A.Hacılinin ağına-bozuna baxmadan xarici fondlara yararlanmağa xidmət edən açıqlamalarla çıxış etməsi, məhz İ.Qəmbərin da-yıqlarını qazanmağa çalışmasına hesablanıb.

AXCP - Müsavat qarşısındadır "GAP" da qoşulur

Hətta A.Hacılı məqsədinə çatmaq üçün İ.Qəmbərə qarşı tənqidi

fikirlər səsləndirməkdən də çəkinmir. Yeni göstərmək istəyir ki, o, heç də İ.Qəmbərdən zəif qüvvə deyil. Ancaq Ə.Kərimli A.Hacılinin planlarından xəbərdar olduğundan, xaricdəki, dayaqları vasitəsi ilə geniş iş aparmaqdadır. Son günlər müzdlü dəstə üzvlərindən olan Qənimət Zahidin, Tural Sadiqlının, Məhəmməd Mirzəlinin və digərlərinin A.Hacılini kəskin şəkildə tənqid və bəzən isə təhqir etmələri Ə.Kərimlinin göstərişinin nəticəsidir. Bununla Ə.Kərimli A.Hacılini gözdən salmaq və xarici fondlara "İsa Qəmbər yoxdur, biz varıq" mesajını ünvanlamaqdır. Ə.Kərimlinin planlarının nə dərəcədə, həyata keçməyini nə dərəcədə çətin olsa da, ancaq bir fakt da mövcuddur ki, A.Hacılı da heç də asanlıqla uduzana oxşamır. Çünki artıq A.Hacılı bütün qüvvəsini, o cümlədən Rəsul Quliyevin yaratdığı "Gələcək Azərbaycan Partiyası"nı da AXCP-yə qarşı yönəltməklə gözlənilən təhlükəni aradan qaldırmağa və mövqelərini ən azı qoruyub-saxlamağa çalışır. "GAP"ın toplantılarının Müsavat qarşısında keçirilməsi, A.Hacılinin təşkil etdiyi yığıncalara R.Quliyevin Bakıdakı nümayəndəsi Ağasif Şakiroğlunun dəvət olunması "qara qaşa, qara gözə aşıq olmaq" kimi başa düşülə bilməz. Bununla A.Hacılı rəqibinin zərərsizləşdirilməsində R.Quliyevin imkanlarından istifadə etməyə çalışır. Proseslər də təsdiq edir ki, son günlər AXCP ilə "GAP" arasında münasibətlər gərgin xarakter alıb. Hətta vəziyyət o həddə çatıb ki, artıq hər iki partiyanın rəhbərliyinin tapşırıqları ilə partiya üzvləri sosial şəbəkələrdə bir-birlərinin şəxsiyyətini alçaldan xəbərlər paylaşırlar. Düşmənciliyin yeni məcraya qədəm qoyması da gözlənilir. Bu isə, A.Hacılinin verəcəyi təlimatdan və göstərişdən asılı olacaq.

İ.ƏLİYEV

Bakıda ilk 3 ayda 52 nəfər yol qəzalarının qurbanı olub

Bakıda ilin ilk 3 ayı ərzində yol-nəqliyyat hadisələri zamanı 52 nəfər ölüb. Trend-in məlumatına görə, bu barədə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsində 2018-ci ilin I rübünün nəticələrinə və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsində bildirilib. Paytaxt ərazisində baş vermiş 135 (140) yol-nəqliyyat hadisəsində 52 (45) nəfər həlak olub, 108 (133) nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarətləri alıb.

2017-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yol-nəqliyyat hadisələrinin sayı 3,6%, xəsarət alanların sayı isə 18,8% azalsa da, həlak olanların sayı 15,6% artıb.

Paytaxtda mənzil oğurluğu törətmiş 16 cinayətkar qrup ifşa olunub

Paytaxtda mənzil oğurluğu törətmiş 16 cinayətkar qrup ifşa olunub. Trend-in məlumatına görə, bu barədə Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsində 2018-ci ilin I rübünün nəticələrinə və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş əməliyyat müşavirəsində bildirilib.

Qeyd edilib ki, hesabat dövründə 16 soyğunçuluq və quldurluq cinayəti törətmiş 28 nəfərdən ibarət 16 qrup, eləcə də 41 mənzil oğurluğu törətmiş 36 nəfərdən ibarət 16 cinayətkar qrup ifşa olunub. Narkotiklərlə bağlı aşkar edilmiş 234 fakt (2017-ci ilin müvafiq dövründə 294) üzrə qanunsuz dövriyyədən 172 kiloqramdandan çox (+11 kq 603 qr) narkotik vasitə çıxarılıb.

Merkel: Almaniya yəhudilərin tam təhlükəsizliyini təmin edəcək

Almaniya ölkə ərazisində yaşayan yəhudilərin tam təhlükəsizliyini təmin etmək üçün nə mümkündürsə, edəcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, AFR kansleri Angela Merkel bu sözləri İsrailin "Channel 10" telekanalına müsahibəsində deyib. Kanslerin sözlərinə görə, Almaniya antisemitizm təzahürlərinin cəhdi onu "məyus edib".

Merkel hesab edir ki, bu cür əməllərlə bağlı hay-küyə səbəb müsəlman ölkələrindən Avropa İttifaqına qaçqın axını ola bilər. Yaranmış vəziyyəti "yeni fenomen" hesab edən kansler yəhudilər üçün demək olar ki, bütün uşaq bağçalarının, məktəblərin, ictimai-dini müəssisələrin polis mühafizəsi altında saxlanması məcburiyyətini məyusedici fakt adlandırmışdır.

Müsahibənin gedişində Merkel ikitərəfli hökumətlərarası məsləhətləşmələrin növbəti raundu üçün sonradan İsrailə səfər etmək niyyətini təsdiqləyib. Kansler, həmçinin ölkələr arasında fikir ayrılığı yaradan məsələləri sadalayıb. Buraya, o cümlədən Fələstin ərazilərində İsrail məskənlərinin statusu və İsraili narahat edən İranla atom razılaşması məsələləri aiddir.

İmtiyazlar hüququnun tarixindən

1789-cu il Fransa inqilabı elə ilk günlərdən müshahidəçilər tərəfindən Avropanın sosial və siyasi xəritəsini kökündən dəyişirmiş mühüm tarixi hadisə kimi qiymətləndirildi. Bu inqilab cəmi üç ildə qüdrətli monarxiyanı yerlə yeksan elədi, təkbüdrən dərisinə sığmayan aristokratiyanın nüfuzunu heçə endirdi və katolik kilsəsinin dünyəvi hakimiyyətini büsbütün aradan qaldırdı. İnkilab yeni respublika dövləti yaratdı, bu müntəzəq quruluşun indiyəqən dünyanın demokratik ölkələri üçün örnək olan qanunları və institutları az bir zaman içində bütün Avropaya yayıldı.

Avropanın mühafizəkar dairələri dünya sivilizasiyasının "axirət günündən", min ildən də çox müddətdə Avropanı idarə etmiş "namus", "şərəf", "nəcəbət", "ağsaqqala hörmət", dini inam kimi "əbədi dəyərlərin" məhvindən dəm vurur, liberallar isə xurafat və zorakılıq üzərində qurulmuş rejimin sonundan və yeni əsrin İnsan Hüququ, Qanun və Ədalət sırasının başlanğıcından xəbər verirdilər. Bu, şəxsi və siyasi hüquqların əvvəllər heç bir hüququ olmayan əhalinin bütün təbəqələri arasında ildırım sürəti ilə yayılması və genişlənməsi prosesi idi.

O zamanlar Fransa əhalisi üç silkə bölünmüşdü. Hakimiyyət və vətəndəşlik ən imtiyazlı zümərə - zadəganlığın və ruhaniliyin əlində cəmlənmişdi. Əhalinin qalan 90 faizi heç bir hüququ olmayan "üçüncü silkə" aid idi. Vergilərin əsas ağırlığı onların belində idi və bu, azmış kimi, həmin zümərə ölkənin idarə olunması üzrə hər hansı hüquqdan tam məhrum idi.

İnkilab ərəfəsində maarifçilik dövrünün Volter, Didro, Russo, Monteskyö və Dalamber kimi xadimlərinin demokratik dəyişikliklərin zərurəti barədə yaydığı ideyalar, ingilis və Amerika inqilablarının ideyaları fransız cəmiyyətinin bütün təbəqələrinin fikrini möhkəm məşğul etməkdə idi.

İnkilaba bilavasitə təkəni bəd-xərc kral hökumətinin 1787-ci ildə düşdüyü dərin maliyyə böhranı verdi. Külli miqdarda büdcə kəsirini aradan qaldırmaq üçün kral hakimiyyəti bu dəfə imtiyazlı sinfin üzərinə də vergi qoymaq qərarına gəldi. Maliyyə naziri Əsilzadələr Şurasını çağırdı ki, zadəgan və ruhaniləri yeni vergidən xəbərdar etsin. Lakin onlar öz vətəndəşlərini xəzinə ilə bölüşməkdən boyun qaçırırdılar və bununla kifayətlənməyərək tezliklə hökumətin siyasətini sabotaj etməyə başladılar. Aristokratiyanın bu müqavimətinə 17 may 1788-ci il tarixli kral fərmanı ilə hakimiyyətinin məhdudlaşdırılmış ali məhkəmə orqanları başçılıq edirdi.

Əsilzadələrin başlıqları etiraz aksiyalarına 1788-ci ilin yayında üçüncü silkin nümayəndələri də qoşuldu. Kral hakimiyyətinə qarşı ümumi narazılıqdan doğan etiraz dalğası Fransanın əksər iri şəhərlərini bürüdü. Xalq Silklər Məclisinin fransız parlamentinin çağırılmasını tələb edirdi. Kral XVI Lüdovik 5 may 1789-cu ilə qədər Silklər Məclisinin çağırılmasını elan etməyə məcbur oldu. Kral həmçinin, ümumi tələbə boyun əyərək söz azadlığı və ibtidai senzuranın ləğv olunduğunu da elan etdi. Ölkəni inqilaba çağıran pamfletlər və

demokratik islahat layihələrindən danışan essələr bürüdü.

1789-cu ilin əvvəllərində Silklər Məclisinə seçkilər bütün ölkəni silkəyəlib hərəkətə gətirdi. Silklər Məclisinin çağırılacağı günü parlamentin köməyi ilə ölkədəki siyasi rejimi dəyişdirməyə ümid bəsləyən "üçüncü silk" xüsusi həsərlə gözləyirdi.

Əslində bütün ölkə köklü dəyişikliklər ümid və həsərləndə idi. Bir çox əsilzadə və ruhanilər də üçüncü silkin ölkədə ümumi bərabərliyin bərqərar olması, əsas insan hüquqlarına və dövlət üzərində cəmiyyətin nəzarəti prinsipinə əməl edilməsi barədəki tələblərini bütövlükdə dəstəkləyirdilər.

Fransa inqilabının ideoloq və siyasi xadimlərindən biri - abbat Emmanuel Jozef Siyes (1748-1836) öz məşhur "Üçüncü silk" pamfletində fransız demokratlarının əsas vəzifələrini yığcam şəkildə belə ifadə etmirdi: "Üçüncü silk" nədir? Hər şey! İndiyəqən o nə olub? Heç nə! O nə olmaq istəyir? Nəsə bir şey!

Özünün "İmtiyazlar haqqında esesi"ndə Siyes ölkədə inqilab ərəfəsindəki feodal qaydalarını təsvir edərkən silk bölgüsünə söykənən mövcud siyasi sistemi amansızcasına ifşa edir, aristokratiyanın və ruhaniliyin imtiyazlarına qarşı öz qəti etirazını bildirdi. Siyes sübut edirdi ki, bu imtiyazlar nəinki qeyri-qanunidir, eləcə də, büsbütün əxlaqsızdır, çünki həm insanı, həm də cəmiyyəti mənavi iflasa və pozğunluğa sürükləyir.

E.Siyes "İmtiyazlar haqqında esesi" əsərində yazır: "Adətən, belə deyilir ki, imtiyaz onu əldə edənlərə xoşbəxtlik, başqalarına yoxsulluq gətirir". Əgər bu belədirsə, onda razılığın ki, imtiyaz yararsız şeydir. Təsəvvür edək ki, hər hansı cəmiyyət yüksək inkişaf edib və mümkün olan qədər xoşbəxtdir; aydın deyilmi ki, onun tam dağılması üçün bir qismə hər şeyə icazə verib, başqalarını hər şeydən məhrum etmək kifayətdir? Bütün imtiyazlar ya qanuna tabe olmaqdan azad edir, ya da qanunla hamı üçün müəyyənləşdirilmiş hər hansı şeyə müstəsna hüquq verir. İmtiyazların mənası da bundadır ki, kimlərsə ümumi qanunlara tabe olmasın, buna isə bu iki yoldan biri ilə nail olmaq olar.

Hər şeydən öncə, özümüzə sual verək: qanunun mövzusunun nə təşkil edir? Əlbəttə, bu, kiminsə başqasının azadlığına və ya mülkiyyətinə qəsdinin qarşısını almaqdan ibarətdir. Qanunlar əhli-kefildən yaranır. Vətəndaşların azadlığını, əfsus ki, məhdudlaşdırın qanunlar isə sonda istənilən insan birliyi ilə ziddiyyətə girir və onların tez aradan götürülməsi daha yaxşı olardı...

Təkənin uzun müddət köləlikdə saxlanılması təəssüf doğuran imtiyazların meydana gəlməsinə səbəb olmuşdur. Xalq sadələvhlüklə hesab edir ki, yalnız qanında yazılan hüquqlara malikdir. Göründüyü kimi, xalq yaddan çıxarmışdır ki, azadlıq hər hansı cəmiyyətdən, hər hansı qanunvericidən əvvəl yaranmışdır; adamlar ona görə cəmiyyətdə birləşmişlər ki, şərfətsizlərə qalib gəlsinlər və əldə etdikləri təhlükəsizliyin sayəsində mənavi və fiziki istəklərinin qəti, çoxsahəli və məhsuldar inkişafına nail olsunlar. Qanunverici bizə hüquqlar vermək yox, hüquqlarımızı qorumaq üçündür. Əgər qanunverici azadlığımızı məhdudlaşdırırsa, qoy

onda onun hakimiyyəti yalnız cəmiyyətə zərər gətirə biləcək hərəkətlərə qarşı yönəlsin; buna görə də vətəndaş azadlığı qanunla yasaq olmayan hər şeyi əhatə edir.

Bu əsas prinsiplərə arxalanaraq imtiyazlar üzərində məhkəməyə başlayaq. Qanunun asılılığından azad edən imtiyazlar bu məhkəmənin qarşısında duruş gətirə bilmir. Belə ki, istənilən qanunda birbaşa və ya dolayısı ilə deyilir: "Yaxınlarına pislilik etmə". Buradan da belə çıxır ki, "imtiyazlılara yaxınlarına pislilik etməyə icazə verilir". Lakin kimliyindən asılı olmayaraq heç kəsin bu güzəştli verməyə ixtiyarı yoxdur. Əgər qanun yaxşıdırsa, hamı üçün məcburi olmalıdır, əgər pisdirsə, azadlığa qəsd ediyinə görə ləğv edilməlidir..."

Belə çıxır ki, bütün imtiyazlar ədalətsizliyi, şəri və istənilən siyasi orqanizmin yüksək əməlinə zidd olanları əks etdirir.

Fəxri imtiyazlar məhv edilməli olan imtiyazların ümumi siyahısından silinə bilməz. Çünki yuxarıda deyilmiş xüsusiyyətlərdən birini qanunla qadağan olunmamış şeyləri müstəsna hüququ təmsil edir. Hələ onu demirik ki, çox vaxt imtiyazların iki-üzlüklüklə "fəxri adlandırılması ən rəzil pul maraqlarını" gizlətməyə xidmət edir.

Məhz bu imtiyazlar çoxlu sayda insanların alçaldılmasına yönəlmişdir. İnsanın alçaldılmasını isə xırda günah hesab etmək olmaz. Necə ola bilərdi ki, üç yüz min adamın şərfəndirilməsi xatirinə iyirmi beş milyon yeddi yüz min adam alçaldılsın. Bunu başa düşmək olmur. Bu faktın, şübhəsiz, ictimai maraqla ortaqlı heç nəyi yoxdur...

Bir anlıq təsəvvür edin ki, imtiyazı alan adam hansı yeni hissləri keçirir. O özünə bərabərlərin arasında özünü başqa zümərənin nümayəndəsi, millətin içərisində isə, xüsusi ayrılmış millətin nümayəndəsi kimi hiss edir. O, belə fikirləşir ki, əvvəla, yalnız onunla bir kastaya daxil olanlara borcludur. Cəmiyyət onu artıq maraqlandırmır. Sözübdə və fikirlərində cəmiyyət onun üçün tezliklə xidmət etməkdən ötrü yaranmış insan sürüsündən, tör-töküntübdən başqa bir şey deyildir. O özü isə hökm etmək və həzz almaq üçün yaranmışdır.

Bəli, imtiyazlılar həqiqətdən bu fikrə gəlirlər ki, onlar başqadırlar. Mən imtiyazlı olan hər bir vicdanlı və səmimi (əlbəttə, belələri varsa) adamdan soruşuram ki, o, xalq içərisindən çıxmış bir adamın mühafizəçisi kimi deyil, ələ-belə onun yanında görünməsindən ikrah hissi keçirirmi, xırda bəhanələrlə, kəskin və təhqiramiz sözlər işlədərək onu başdan rədd etməyə çalışırmı?..

Burayadək mən fərq qoymadan bütün imtiyazlar haqqında danışmışam. Əgər şəri və mənasızlıqlar varsa, onda irsi imtiyazlılar şübhəsiz, birinci yerdə olmalıdır. Və mən bu aydın həqiqəti sübut etmək üçün öz dəlillərimdən geri çəkilməyəcəyəm.

Gözümüzü qarşısında millətin itaətkarlığı şəraitində imtiyazlılar kütləsinin necə artdığını müşahidə edirik. Onlar arxayındırlar ki, yalnız mənşələrinə görə malik olduqları hüquq onlara şan-şöhrət və insan nəslinin bir hissəsinə iyiyəlik etmək imkanını verir.

İmtiyazlı cənabların təkə özünü nəşə ayrı bir insan nəsli hesab etməsi də kifayət edirdi, amma yox. On-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

lar monarxiya rejimindəki istənilən cəmiyyət üçün özlərini bütöv bir imtiyazlı sinif kimi zəruri hesab edirlər. Onlar hökumət başçısı, yaxud monarxin özü ilə danışıqda özlərini taxt-tacın dayağı və onu xalqın qəsdindən qoruyan təbii qoruyucular kimi təqdim edirlər, əksinə, xalq müraciət edəndə onun guya həqiqi müdafiəçilərinə çevrilirlər - guya onlar olmasaydı, istibdad xalqı əzib məhv edərdi.

Bir az mərifətli olsaydı, hökumət başa düşərdi ki, cəmiyyətə yalnız qanunun himayəsi altında yaşayan və fəaliyyət göstərən vətəndaşlar, bir də üzərinə müdafiə və qoruma funksiyaları qoyulmuş mühafizə hakimiyyəti lazımdır.

Yeganə vacib iyerarxiya hakimiyyət aparatı işçilərinin arasında qoyulur; burada səlahiyyətlərin dərc olunması vacibdir, aşağı və yuxarı pillələr arasında həqiqi qarşılıqlı münasibətlər yaradılmalıdır. Belə ki, ictimai mexanizmlər yalnız bu münasibətlərin əsasında hərəkətə gətirilə bilər.

Bunlardan başqa, qanun qarşısında yalnız bərabər vətəndaşlar mövcuddur. Onlar bir-birlərindən yox (bu, mənasız bir quldarlıq olardı), onları qoruyan, mühakimə, müdafiə və s. edən hakimiyyətdən asılı olmalıdır.

Ən zəngin mülklərə sahib olanlar gündəlik qazancla dolananlardan üstün olmamalıdır. Əgər varlı daha çox vergi versə, ondan öz mülklərinə daha çox qayğı göstərməsi tələb olunur. Və məgər ən məzlum dilənçi daha az qiymətli, onun hüquqlarına daha az hörmət edilməlidir?

Vətəndaşlar arasında bütün münasibətlər azad xarakter daşıyır. Biri öz vaxtını, yaxud mahnı təklif edir, digəri isə əvəzində pulunu verir. Burada birinin digərindən asılılığının qoxusu da gəlmir, yalnız daimi mübadilə mövcuddur. Bütün vətəndaş sinifləri öz funksiyalarına malikdir, ümumi işin bir hissəsini təşkil edən öz işləri ilə məşğuldurlar ki, bu da cəmiyyətin ümumi inkişafını təmin edir.

Aşağı təbəqələrdən kimsə öz şəxsi əməyi sayəsində, yaxud sənətkarlığı ilə az-çox sərvət toplayarsa, ya da dövlət qulluqçusu daha asan yolla nəyəsə nail olarsa, dərhal imtiyazlı cənabların tamah dolu gözləri onlara yönəlir. Belə çıxır ki, yazıq millətimiz imtiyazlı sinfin zənginləşməsi üçün işləməyə və günbəgün yoxsullaşmağa məhkum edilmişdir.

Əkinçiliyin, fabriklərin, ticarətin və incəsənətin inkişafına çalışmaq, yüksəlməyin və yaratdıqları kapitalın bir hissəsini, xalqın rifahını artırmağa səy göstərməyin mənası yoxdur: imtiyazlı cənablar kapitalı da, adamları da udublar, hər şey qəti olaraq imtiyazlılar sinfinə verilmişdir.

İmtiyazlar mövzusu onu törətmiş və müdafiə etməkdə olan xurafat kimi sonsuzdur. Bu mövzunu kənara qoyaq və özümüzü nəticə çıxarmaq əziyyətindən qurtaraq. Vaxt gələr, gələcək nəsillər tariximizi oxuyarkən təhqirin ağırlığından adanacaq qalacaq və layiq olanların dövrünü ən ağır sözlərlə lənətləyəcəklər.

Vahid Əmərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Alimlər şizofreniyanın ilkin əlamətlərini sadalayıblar

Alim-psixiatrlar şizofreniyanın ilkin əlamətləri barədə danışıblar. AZƏRTAC "123ru.net" saytına istinadla xəbər verir ki, hindistanlı tədqiqatçıların fikrincə, ilkin əlamətlərdən biri kimi, insanın qohumları və ailəsi ilə əlaqədən yaxa qurtarmağa çalışması, həddən artıq qapalı olması psixi pozuntuya gətirib çıxara bilər. Pasiyent təhsil müəssisəsinə və iş yerinə getməkdən də əl çəkir. Şəxsi gigiyena "yox" həddinə çatır ki, bu da şizofreniyanın inkişafında əsas amildir. Xəstə birdən-birə çox sərt olur, onun emosional vəziyyəti qeyri-sabit olur, o, xoşbəxt görünən anda qəfildən ağlamağa başlayır. Mistisizm və ezoterikanı qəfildən öyrənmə meylli, daha sonra gözlənilmədən dinə keçid, insan qorxuya düşür və dindən möhkəm yapışır. Pozuntunun digər əlamətləri kimi, beş duyma qabiliyyətindən hər hansı qarabasma (hallüsinasiya) isə əsəb sistemi xəstəliyinin ayrılmaz hissəsini təşkil edir.

Pasiyentlər əksər hallarda məhz eşitmə maneələri ilə rastlaşırlar: onlar olmayan səsi eşidirlər.

Zehni fəaliyyəti gücləndirmək yolları

Rusiya Tibb Elmləri Akademiyasının Elmi Tədqiqat Qida İnstitutunun alimləri müxtəlif qidaların beyin fəaliyyətinə təsirini öyrənərək maraqlı nəticələrə gəlmişlər. Məlum olmuşdur ki, beyin hüceyrələrinin fəaliyyətini ən adi qida məhsullarının köməyi ilə stimullaşdırmaq olar. Əsas məsələ hansı məhsulun tərkibində nəyin nə qədər olduğunu bilməkdir.

AZƏRTAC tibbi saytlara istinadla xəbər verir ki, beyin mürəkkəb mexanizmdir və onun normal fəaliyyəti üçün 100 milyarddan artıq sinir hüceyrələri çoxlu miqdarda enerji alır və qəbul edilən qidadan alınan enerjinin 20 faizini mənimsəyir. Ona görə də elə qidalar yeyilməlidir ki, onlardan alınan enerji orqanizm üçün yetərli olsun.

Kök - yaddaşı möhkəmləndirir, maddələr mübadiləsinə stimullaşdırır. Tələbə və məktəblilərin imtahandan əvvəl sürtgəcdən keçirilmiş kökə bitki yağı qatıb yeməsi məsləhətdir.

Ananas - yaradıcı peşə ilə məşğul olanlar üçün vacibdir. Yaddaşda irihəcmli mətnlər və notların saxlanmasına yardım edir. Onun tərkibində olan C vitamini qısa vaxtda fikirləri toplamağa kömək edir.

Avokado - tərkibində çoxlu miqdarda yağ turşuları olduğundan qısa müddətli yaddaş üçün yaxşı mənbədir.

Baş soğan - zehni və psixi pozğunluğu aradan qaldırır, qanı durulaşdırır, beynin oksigenlə təminatını asanlaşdırır.

Qoz - sinir sistemini möhkəmləndirir, baş -beynin fəaliyyətini stimullaşdırır. Məsuliyyətli məruzə, çıxış və tədbirlərə hazırlaşanlar üçün qoz yemək çox faydalıdır.

Krevetkalar - gün ərzində 100 qram yeyilməsi beyni yağ turşuları ilə təchiz edərək diqqəti möhkəmləndirir.

Elan

ADPU-nin "Filologiya" fakültəsinin "İngilis dili" ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Abbasova Arzu Zəfər qızına məxsus tələbə bileti itirdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

ADPU-nin "Filologiya" fakültəsinin "İngilis dili" ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Mehdiyeva Durna Sammit qızına məxsus tələbə bileti itirdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

"SAMFA İNŞAAT DEKORASYON PEYZAJ SANAYI VE TİCARET LİMİTED" ŞİRKƏTİNİN AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDAKI FİLİALİ

1. Cəmiyyətin Nizamnaməsi
2. Dövlət reyestrindən çıxarış
3. Vergi uçotu haqqında şəhadətnamə (VÖEN)

***

"Bakı Ayaqqabı" ATSC-n Səhmdarlarının nəzərinə!

23 may 2018-ci il tarixdə saat 11:00-da səhmdarların növbədənənar ümumi iclası keçiriləcəkdir.

İclasın gündəliyi:

1. Ləğvətmə komissiyasının cəmiyyətin qalığı əmlakının iştirakçıları arasında bölgü planını əks etdirən hesabatın təsdiqi
2. Son ləğvətmə balansının təsdiqi
3. Cari məsələlər

**Ünvan: Az-1929. Bakı ş. 8-ci Köndələn küç-1
"Bakı Ayaqqabı" ATSC-nin binasında
Tel. 514-89-66; 514-89-56**

SƏS

Son səhifə

24 aprel

Pol Poqba: "Mourinyo ilə problemim yoxdur"

"Mənim Mourinyo ilə bir problemim yoxdur. Eləcə də onun mənimlə". Qol.az-ın Britaniya mətbutuna istinadən yaydığı xəbərə görə, bu sözləri "Mançester Yunayted"-in futbolçusu Pol Poqba deyib. "Mankunyanlar"-dan ayrılacağı haqda iddiaları cavablandıraraq fransalı yarımmüdafiəçi hələlik bu barədə düşünmədiyini bildirib: "Mourinyo qərar verir, mən isə oyunçu kimi onun qərarı ilə razılaşıram. Hələ ki, "Mançester Yunayted"-dəyəm. Yalnız indiki vaxtı düşünürəm". Qeyd edək ki, "Mançester Yunayted"-in baş məşqçisi Joze Mourinyo ilə Poqba arasında münaqişə olduğu və bu səbəbdən futbolçunun klubunu dəyişmək istədiyi haqda xəbərlər yayılıb.

Azərbaycan gimnastı Berlində iki qızıl medal qazanıb

Almaniyanın paytaxtı Berlində gənclər arasında idman gimnastikası üzrə beynəlxalq turnir keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, ölkəmizi təmsil edən idman gimnastikası üzrə yığma komandamız 23 ölkə arasında fərqlənməyi bacarıb. Belə ki, millimizin üzvü Səməd Məmmədli iştirak etdiyi 3 final mərhələsinin ikisində yüksək nəticə göstərərək qızıl medala sahiblənib. Təmsilçimiz dəstəli at üzərində hərəkətlərinə görə, 12.850 xalla, paralel qollarda isə 13.250 xalla birinciliyi əldə edib. Turnikdə çıxışına görə, S.Məmmədli hakimlərdən 11.150 xal alaraq 4-cü yerdə qərarlaşıb.

"Lokomotiv" Azərbaycan Super Liqasının qalibi olub

Kişi voleybol komandaları arasında Azərbaycan Super Liqasının qalibi müəyyənləşib. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışın final mərhələsi çərçivəsində üçüncü yer uğrunda cavab oyununda "Neftçi" və MOİK komandaları qarşılaşıblar. Görüş "Neftçi"-nin 3:1 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb. İlk oyunda da "Neftçi" eyni hesablı qələbə qazanıb. İki görüşün nəticəsinə görə, "Neftçi" yarışın bürünc medalına sahib olub.

Qızıl medal uğrunda cavab görüşündə isə "Lokomotiv" və "Sərhədçi" komandaları üz-üzə gəliblər. İlk görüşdə rəqibini 3:1, cavab oyununda isə 3:0 hesabı ilə məğlub edən "Lokomotiv" Azərbaycan Super Liqasının qalibi olub.

"Napoli" "Yuventus"u məğlub edib

İtaliya A Seriyasının 34-cü turuna "Yuventus" və "Napoli" oyunu ilə yekun vurulub. "Aliyanz" stadionunda keçirilən oyunda çempionatın lideri "Yuventus" və ondan dörd xalla geridə qalan "Napoli" klubu qarşılaşıb. Oyunun yeganə qolu 89-cu dəqiqədə vurulub. Kalyexonun künc ötürməsindən sonra Kulibali dəqiq baş zərbəsi ilə fərqlənib. Bununla da görüş "Napoli"-nin 1:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb.

"Çelsi" İngiltərə kubokunun finalına yüksəlib

Futbol üzrə İngiltərə kubokunun ikinci yarımfinal oyununda "Çelsi" və "Sauggenton" klubları qarşılaşıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, "Vembli" stadionunda keçirilən oyunda "Çelsi" rəqib komandanın qapısından iki cavabsız top keçirib. Oyunda Olivye Giru və Alvaro Morata fərqləniblər. Beləliklə, bu qələbədən sonra Antonio Kontenin yetirmələri finalda "Mançester Yunayted" klubu ilə qarşılaşacaqlar. Final mayın 19-da "Vembli" stadionunda keçiriləcək.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

**Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62**

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**